

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
ORGAAN VOOR DE MEDEDEELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART
UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

15^e JAARGANG

WOENSDAG 23 JULI 1930

No. 760

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN.
Algemeen Secretaris: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.
ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN.

COMMISSIE VAN ADVIES:

Prof. Mr. D. van Blom; J. van Hasselt; Jhr. Mr. L. H. van Lennep; Mr. K. P. van der Mandele; Prof. Dr. N. J. Polak; Mr. Dr. L. F. H. Regout; Dr. E. van Welleren Baron Rengers; Prof. Mr. H. R. Ribbius; Jan Schilthuis; Mr. Q. J. Terpstra; Prof. Mr. F. de Vries.

Gedelegeerd lid: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.

Redacteur-Secretaris: H. M. H. A. van der Valk.

Secretariaat: Pieter de Hoochweg 122, Rotterdam.

Telefoon Nr. 35000. Postrekening 8408.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 23,— per jaar. Losse nummers 50 cents. Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

De verdere publicaties van het Instituut uitgaande ontvangen de abonnees, leden en donateurs kosteloos, voor zover daaromtrent niet anders wordt beslist.

Aangeteekende stukken: Bijkantoor Ruigeplaatweg.

Advertenties f 0,50 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief. Administratie van abonnementen en advertenties: Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, 's-Gravenhage. Postcheque- en giro-rekening No. 6729.

22 JULI 1930.

De iets vastere stemming op de geldmarkt bleef aanvankelijk ook deze week aanhouden en kwam hoofdzakelijk tot uiting in de noteering voor particulier disconto. Woensdag vooral was de stemming vast en moest voor enkele posten tot $2\frac{1}{2}$ en $2\frac{3}{16}$ pCt. worden toegestaan, terwijl de callrente nog regelmatig $2\frac{1}{4}$ pCt. noteerde. Daarna trad een teruggang in, doordat van verschillende kanten meer vraag naar wissels ontstond bij nog steeds zeer beperkt aanbod. De noteering liep daardoor vrij snel terug, zoodat gisteren wissels weder voor $1\frac{1}{2}$ pCt. te plaatsen waren, terwijl callgeld voor $1\frac{1}{4}$ pCt. verkrijgbaar bleef. De prolongatierente schommelde omstreeks 2 pCt.

* * *

Op den weekstaat van De Nederlandsche Bank vertoont de post binnenlandsche wissels een vermindering van ruim f 600.000. De beleeningen blijken met f 5,3 miljoen te zijn afgenomen. Het renteloos voorschot aan het Rijk werd in de afgelopen week geheel afgelost om plaats te maken voor een credit-saldo van de schatkist ten bedrage van f 2,4 miljoen.

De goudvoorraad der Bank liep, blijkbaar als gevolg van verdere goudzendingen naar Frankrijk met f 23,8 miljoen terug. Op te merken valt, dat het bedrag van het door De Bank in het buitenland ge-

houden goud, dat aan den voet van de balans pleegt te worden vermeld, gedurende de afgelopen week met een kleine f 5 miljoen is toegenomen. De zilvervoorraad vertoont een stijging van ruim f 300.000. De post papier op het buitenland en de diverse rekeningen op de actiefzijde der balans stegen resp. met f 100.000 en f 8,2 miljoen.

De biljettencirculatie vertoont een vermindering van f 15,2 miljoen. De rekening-courant-saldi van anderen blijken met f 11,3 miljoen te zijn teruggevoerd. Het beschikbaar metaalsaldo daalde met f 13,8 miljoen. Het dekkingspercentage bedraagt ruim 50%.

* * *

De wisselmarkt was deze week over het algemeen weinig geanimeerd. De omzetten blijven gering en een bepaalde richting was niet op te merken. De meeste koersen ondergingen weinig verandering; alleen Ponden waren flauwer, vooral in het midden der week, toen ook de Dollars een kleine inzinking vertoonden. Geopend op $12.09\frac{1}{16}$ werd Donderdag voor $12.08\frac{5}{8}$ afgedaan; maar later werd weder $12.08\frac{13}{16}$ betaald. Marken bleven eerder gezocht en ook Parijs was vast; Donderdag werd $9.78\frac{3}{8}$ betaald. Madrid was iets minder sterk schommelend; meestal omstreeks 28.85. Buenos Aires was aanvankelijk zeer gezocht; Dinsdag trad een stijging in tot 90%. Daarna ontstond Donderdag plotseling weder scherp aanbod, waardoor de koers tot $89\frac{3}{4}$ terugliep; maar ook dat was weder voorbijgaand en het slot was op ongeveer $90\frac{1}{4}$ eerder bieden.

LONDEN, 21 JULI 1930.

Eenigszins tegen de verwachting bleef de geldmarkt ruim van beschikbare saldi voorzien, zoodat daggeld tegen zeer lage percentages verkrijgbaar bleek te zijn. Daar het bedrag der deze week vervallende schatkistpromessen f 5 miljoen lager is dan het bedrag aan nieuwe wissels, hetwelk moet worden opgenomen en daar verder de onttrekkingen voor vacantiendoel-einden een aanvang zullen nemen, zal dit in eene vermindering van de marktsaldi tot uiting moeten komen.

Op de discontomarkt bleef de voornaamste factor de voortgaande onttrekking van goud door Parijs, waarbij Frankrijk nu ook als kooper in New-York optreedt en reeds eenige groote posten aldaar voor export heeft geëngageerd. De noteering voor 3-maands bankaccepten werd dan ook tot $2\frac{7}{16}$ pCt. opgezet, terwijl de werkelijke omzetten slechts gering bleven.

HET LEVENSVZERKERINGS-CONGRES TE STOCKHOLM.

Op een internationaal Congres komen, alle gelijkgerichtheid ten spijt, merkwaardige tegenstellingen tot uiting. Gelukkig echter is men niet bijeen voor een poging om deze te overbruggen; het doel is veel-er om, al pratende over die verschillen, een beter in-zicht te krijgen, waarom men het elders anders doet en om met dit inzicht t.z.t. zijn voordeel te doen, als veranderende economische of sociale omstandigheden nieuwe eischen aan het eigen bedrijf zullen stellen. De indrukken samenvattende kan men dit zeggen: de levensverzekering heeft inderdaad een zéér groot aan-passingsvermogen, en de vraag dringt zich op: is het misschien juist dit in de laatste decennien zoo duid-elijk gebleken aanpassingsvermogen, dat op zijn beurt weer voert tot een bijzondere stabiliteit, dat de levens-verzekering zoo veel meer naar voren heeft doen komen dan vroeger het geval was.

Het is natuurlijk niet mogelijk om van een congres, dat een week duurde en waarvan de verhandelingen aanstonds eenige folianten zullen vullen, in een kort bestek een volledig résumé te geven. Echter loont het wél de moeite om op eenige van de hierbovenbedoelde tegenstellingen nader in te gaan. Daarbij ga ik wat meer speciaal voor de Sociale Verzekering bestemd was voorbij.

* * *

Daar was ten eerste deze tegenstelling: moeten de levensverzekeringscongressen in de eerste plaats de zuiver theoretisch-mathematische problemen bespreken, of wel de meer praktisch-economische vragen vooropschuiven? Een alround verzekeraar, als de hier te lande ook welbekende Alfred Manes uit Berlijn en zeer velen met hem, achten momenteel de economische kant van het bedrijf belangrijker. Daartegenover staat een groep, die vooral belangstelling verwacht voor de theoretische zijde. Als tolk van deze richting sprak o.a. de hier te lande niet onbekende Zweed Harald Cramér. Het is zeker merkwaardig, dat de Zweden zich vrij unaniem aan den theoretischen kant schaarde. In Zweden toch is het levensverzekerings-bedrijf betrekkelijk kort geleden afdoend wettelijk geregeld, zóó afdoend, dat het Zweedsche bedrijf niet meer doet wat het zelf wil, maar wat Wet en Wet-gever voorschrijven. Op hoe moderne leest men in Zweden een en ander ook regelde, kan men toch een zekere „verstarring” nu al aanwijsbaar achten: de mindere belangstelling voor de praktische problemen van het bedrijf zou men daarvan als symptoom kun-nen aanzien.

Hoe men deze tegenstelling ook zal oplossen — of niet oplossen —, het zal wel een niet te weerspreken feit geacht worden, dat op dat Stockholmsche Congres de praktische problemen meer de aandacht trokken, en tot levendiger debat hebben geprikkeld dan de zuiver theoretische.

Onder die praktische problemen was er één tegen-stelling, die wel zeer merkwaardig is. Waarom sluiten de Amerikaansche maatschappijen, vooral de gewone, levenslange verzekeringen bij overlijden, en waarom praedomineert in Europa de verzekering, die welis-waar eveneens een uitkeering bij overlijden verzekert, maar waarbij na verloop van een zekeren termijn, 20, 30 jaar de polis expireert en de verzekerde zelf de uit-keering toucheert, de z.g. gemengde verzekering.

Voorals in ons land zijn velen er altijd gauw bij om te zeggen: natuurlijk is dat wat men in Amerika doet beter, verstandiger, en dus navolgenswaardig. Daarom alléén al zou een congres nuttig zijn, dat men dan een zoo oppervlakkig antwoord niet maar geven zal. Dit verschil tusschen Amerika en Europa is vrij complex, zóó complex, dat vermoedelijk niemand een absoluut afdoende verklaring van dit verschil kan geven.

Een feit is het natuurlijk, dat voor den levensver-zekeraar het levenslange contract een zekere attractie bezit: zijn eenmaal gevormde portefeuille zal niet zoo

INHOUD.

Biz.

HET LEVENSVZERKERINGS-CONGRES TE STOCKHOLM door Prof. Dr. A. O. Holwerda	660
Munthervorming in China door Dr. J. Stroomberg	662
IJzer en Staal in 1929 II (Slot) door G. S. K. Blaauw	663
De Rijksmiddelen	664
BUITENLANDSCHE MEDEWERKING:	
De wettelijke stabilisatie van den Indo-Chineeschen piaster door Prof. B. Nogaro	666
Immigrasie in Suid-Afrika en die nuwe Immigrasie-wet door Dr. C. G. W. Schumann	667
AANTEKENINGEN:	
De ontwikkeling van de Margarine-Industrie	669
BOEKAANKONDIGINGEN:	
A. Sevenster: Het bevolkings- en emigratievraagstuk in Nederland en in den Nederlandschen landbouw, bespr. door J. Smid	670
Moody's Bank, Insurance and Finance Manual	671
MAANDGIFTERS:	
Emissies in Juni 1930	671
Productie der Steenkolen-, Bruinkolen- en Zoutmijnen	672
Giro-kantoor der Gemeente Amsterdam	672
Posterijen, Telegrafie en Telefonie	672
Overzicht der Rijksmiddelen	672
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	673—678
Geldkoersen. Bankstaten. Verkeerswezen.	
Wisselkoersen. Goederenhandel.	

snel vernieuwd behoeven te worden. Om echter de zuivere levenslange verzekering bij overlijden bij het publiek ingang te doen vinden, moet dit willen afzien van elke kapitaalvorming te eigen bate; men moet dus een publiek hebben, dat uitsluitend, of althans overwegend, om risico-dekking vraagt en egoïstische motieven op zij weet te zetten. Dat zou inderdaad een publiek moeten zijn, anders dan wij hier kennen.

Dat een dergelijke altruïstische vooruitstrevendheid bij het Amerikaansche publiek zou bestaan, dat wil toch eigenlijk niemand gelooven, ook de Amerikanen zelf niet. Het is de Amerikaansche vrouw, werd er gezegd, die sociaal en economisch ruimer denkend dan haar Europeesche zuster, een even groot voorstandster is van levensverzekering als helaas haar Europeesche zuster nog al te vaak tegenstandster. Het belang van de vrouw en het gezin eischt natuurlijk, bij een gegeven beschikbare premie, het hoogst mogelijk bij overlijden verzekerd bedrag, eischt dus de goedkoopste verzekering, dat is de levenslange.

Maar hoe dit dan te rijmen met het feit, dat verreweg de meeste Amerikanen een verzekering sluiten tegen een premie die 20, 30 pCt. te hoog is, maar dan met conditie, dat zij in de aldus kunstmatig gekweekte winst zullen deelen?

Juist deze winst brengt ons op een ander spoor. De Amerikaansche maatschappijen geven als regel de verzekerden winstaandeelen, die op een of andere wijze klimmen naarmate de verzekering langer staat. Hoe langer de duur der verzekering, tot hoe hooger peil de winst kan klimmen. De agent, die zijn candidaat natuurlijk winstvoorspiegelingen voorlegt, zal de uiterlijk fraaiste en smakelijkste offerten kunnen maken, als de duur der verzekering lang is. Dat die hooge winsten alléén maar komen als de polis over vele jaren nog van kracht is en dat dus allen, die bijvoorbeeld vroeg overlijden, duur verzekerd zijn geweest, dat wordt weggedoezeld. En eveneens wordt weggedoezeld, dat de waarde van in de toekomst te ontvangen bedragen niet is de absolute grootte dier bedragen, maar dat dit is de contante waarde dier bedragen. M.a.w. de propaganda voor de Amerikaansche met-winst verzekering is er op gericht, dat het publiek de geheele intrestfactor wel zal vergeten. Ieder die wel eens Amerikaansch propaganda-materiaal in handen heeft gehad, weet dit. Trouwens niet alléén Amerika maakt deze fout, het Duitsche bedrijf bijvoorbeeld is even scheef georiënteerd. Als het publiek dit slikt is het niet een bewijs, dat zij vooruitstrevend zijn, maar een bewijs van oppervlakkigheid.

De winst moge een factor zijn, die de levenslange verzekering bevordert, het verklaart niettemin niet de zóó uitgesproken voorkeur der Amerikanen voor

dezen altruïstischen vorm van verzekering, zij het dan ook, dat door de winst, die als het ware uitkeeringen bij leven zijn, het altruïstische al wat meer op den achtergrond raakt. De vraag blijft dus: waarom spaart de Amerikaan ook niet zelf via het instituut der levensverzekering? Ik ben geneigd om te antwoorden: omdat hem zulks te solide is. Tot dit antwoord heb ik des te meer over, nu ik van Amerikaanse zijde hoor, dat het mogelijk is om zelfs aandele-tjes in beleggingstrusten op afbetaling te koop. De doorsnee-Amerikaan wil niet beleggen maar speculeren, en daarvoor kan hij bij de levensverzekering niet terecht.

* * *

Inmiddels bracht deze kwestie ons op een andere tegenstelling: is het gewenscht de levensverzekering af te sluiten met recht op aandeel in de winst van den verzekeraar, of kan men het even goed, dat is even goedkoop en met dezelfde mate van zekerheid, zonder winst doen? Op dit punt was het een gevoegen naar de Amerikanen te luisteren. Hoewel wij, zoo zeiden zij, zeer overwegend met winst sluiten, sluiten wij toch altijd nog meer tegen lage zonderwinst premien dan in heel Europa tezamen, en dat gaat bij ons ten minste precies evengoed. Door de toevallige conjunctuur kan tijdelijk het een en dan het ander eens voordeeliger lijken, maar op den langen duur — en dat moet bij levensverzekering altijd — is het moeilijk uit te maken wat beter is. Vooral de Hollanders hebben dit oordeel met genoegen vernomen. Nederland vormt toch met Hongarije op dit oogenblik in Europa een der weinige centra, waar het verzekeren zonder winst praedomineert en waar, als al met winst gesloten wordt, de winst, zelfs bij de zuiver onderlinge maatschappijen, als regel bijzaak is. Wij missen hier dus de misleidende en onzekere winstvoorspellingen van andere landen; ons bedrijf is eerlijker. Wie zijn polis na korten tijd moet opgeven door overlijden of onmacht tot betalen, is goedkoop verzekerd geweest. Voor Nederland had Dr. Moll alle voordeelen van het zonderwinst verzekeren scherp en duidelijk uiteengezet in een referaat, dat zeer de aandacht van de anderen had.

Daartegenover staan de Duitse theoretici, zooals Höckner of Berger uit Weenen, die anders redeneeren. Zij zeggen: wij moeten de premie voor het contract van levensverzekering veilig, dat is dus aan den hoogen kant, vaststellen. Wat wij te veel laten betalen, willen wij nu weer teruggeven ook, dat is niet meer dan billijk.

Het antwoord hierop kan zijn: als die veiligheid 20 tot 30 pCt. van de eigenlijke kostprijs zou moeten bedragen, dan hebt ge zeker gelijk. Maar, een zoo hooge toeslag is in normale omstandigheden absoluut onnoodig, ja zelfs schadelijk. Het houdt de verzekering noodeloos duur en men haalt zich alle nadeelen van de zooveen genoemde winstvoorspellingen op den hals. Een kleinere veiligheidstoelage in een assurantiepremie, een toeslag voor het ondernemersrisico, voelt het publiek niet als een bezwaar en is economisch heel goed verdedigbaar. Toegegeven zelfs, dat het in bijzondere gevallen moeilijk kan zijn om uit te maken, waar een toeslag ophoudt een redelijke toeslag te zijn en waar recht op restitutie verdedigbaar wordt, dan staat toch nu wel vast, dat het verzekeren zonder winst vele en groote voordeelen heeft.

Bij het verzekeren met-winst komt trouwens nog een andere groote moeilijkheid om den hoek kijken. Hoe moet men die winst „eerlijk” verdeelen? Theoretici als Höckner weten daar weg mee: men berekene voor elke polis rentewinst, sterftewinst, enz., en ziet daar zijn winstaandeel. De tegenwerping is deze, dat men wel de totale winst op een groot complex van verzekeringen kan berekenen, maar niet op elke polis individueel. Zulks verzet zich tegen het wezen van de verzekering, dat is een collectieve risicodekking en een collectieve spaarpot, waarin ieders persoonlijk

aandeel niet meer te traceren is. Elke individueele toekenning van winst is daarom toch weer een gemiddelde winst, die het arbitraire van elk gemiddelde heeft.

Als ge dan winst wilt uitkeeren, zeiden de Engelsen, wees dan toch in hemelsnaam practisch en doe het eenvoudig. Geen lange berekeningen om ieders aandeel „eerlijk” te berekenen, maar neem een eenvoudig mechanisch recept, waardoor ge de totale winst zonder opzettelijke bevoorrechtiging van den een boven den ander verdeelen kunt. Elk systeem van winstverdeling is tenslotte even eerlijk, want er is geen systeem denkbaar, dat niet hetzij in zijn uitgangspunt, hetzij in zijn uitwerking van volkomen willekeurige vooropstellingen uitgaat.

Het was vooral dit winstprobleem en alles wat daarmee samenhang, dat de bijzondere belangstelling van het Stockholmsche congres had. In welhaast alle landen heeft men momenteel in dit opzicht puzzles op te lossen. Voor ons land wees ik daarop reeds in mijn artikel in dit tijdschrift¹⁾ naar aanleiding van een passus in het jongste verslag van de Verzekeringskamer: Als de hoogconjunctuur voor het verzekeringsbedrijf nog lang aanhoudt, moeten de maatschappijen hun verzekeren daarvan niet laten profiteren door vrijwillige winstuitkeeringen of premierestituties? Gewezen werd op het Engelsche bedrijf. Ik heb mij toen al tegen deze uiting van de Verzekeringskamer in haar algemeenheid verzet. De winsten onzer levensverzekeringmaatschappijen dienen in overwegende hoofdzaak tot versterking van het bedrijf; redelijke zekerheid gaat in de levensverzekering nog altijd boven minimum kostprijs en over de kwestie of een bedrijf „te” sterk is, laat zich moeilijk discussieeren.

Bovendien is mij nu gebleken, dat de vrijwillige winstverdeling der Engelsche maatschappijen een heel andere ondergrond heeft. Deze beweging wordt bovenal gedragen door eenige groote volksverzekeraars. Er was in Engeland ernstig aanmerking op gemaakt, dat de kleine verzekering zoo duur was, en de publieke opinie kante zich daar sterk tegen. Onder invloed daarvan hebben de Engelsche volksverzekeraars hun kosten zeer aanzienlijk weten te beperken en mede onder invloed daarvan komt nu het „plus royaliste que le roi”, het onverplicht aanbieden van winstquoten.

Dit heeft in Engeland trouwens nog een bredere achtergrond. Het Engelsche publiek schijnt genoeg te krijgen van de zéér hooge met-winst-premien en begint, zooals in Engeland al meer gebeurd is, te vragen om lagere premie. Echter is de propaganda in Engeland nog geheel en al ingesteld op de winstresultaten der Maatschappijen, zoodat een plotselinge omslag naar zonder winst de organisatie in den buitendienst zou dreigen te ontwrichten. Daarbij komt, dat zelfs verscheidene Engelsche vaklieden openlijk zeggen, dat de winstaandeelen, die de maatschappijen thans aan de verzekeren uitkeeren, onder invloed van de onderlinge concurrentie, hooger zijn dan strikt genomen verdedigbaar is. Daarom ziet men nu in Engeland een beweging voor lagere premie, maar dan ook met lage winstuitkeeringen, gepropageerd onder de leus: premien zonder winst, maar toch winst. Helemaal juist is deze leuze, zooals alle leuzen, blijkbaar niet.

Duidelijk is in elk geval, dat verwijzing naar de toestanden in een ander land, zonder meer nooit juist kan zijn. Economische en sociale verhoudingen en de historisch gegroeide omstandigheden waaronder het bedrijf werkt en propaganda maakt, bepalen wat voor elk bedrijf op een gegeven oogenblik het beste is. Dat is vooral wat dit Congres ons geleerd heeft: aan den eenen kant waardeering voor wat het buitenland doet, maar aan den anderen kant niet minder waardeering voor het eigen bedrijf.

Dr. A. O. HOLWERDA.

¹⁾ Zie E.-S. B. van 8 Jan. 1930.

MUNTHERVORMING IN CHINA.

Er is waarschijnlijk geen ander land ter wereld, waar op monetair gebied een orger chaotische toestand bestaat dan in China. Inheemsche ruilmiddelen, onderling in de diverse districten zeer uiteenlopend, circuleeren naast geld van buitenlandschen oorsprong, als Carolus daalders, Boliviaansche-, Chileensche-, Amerikaansche dollars, enz. Verder doet zich in zeer sterke mate de invloed van aangrenzende gebieden gelden; de Japansche Yen veroverde zich een belangrijke positie in het Yangtze gebied, in de Zuidelijke Provincies Yunnan, Kwangsi en Kweichow is de Piaster van Fransch Indo-China vrijwel standaardmunt, in de streken rond Hongkong doet zich in sterke mate het muntwezen van deze Engelsche Kolonie gelden. Houdt men verder rekening met het papiergeld, in allerlei coupures, uitgegeven door grootere en kleinere Chineesche Banken of besturen van verschillende provinciën van het Hemelsche Rijk, overwegend zonder eenigszins behoorlijke dekkingen geëmitteerd, uitsluitend als middel tot goedkoope geldverschaffing, dan kan men zich eenigermate een beeld van de verwarring en ordeeloosheid vormen.

Minder juist is het dan ook te spreken van „de” standaard van het Chineesche muntstelsel; hij toch verschilt in de diverse streken van het rijk, varieert tusschen papier, koper, zilver en goud, naar gelang van het in beschouwing genomen gebied. In het ruilverkeer met het buitenland heeft echter het zilver steeds een overwegende rol gespeeld; dit in verband met het feit, dat de Haikwan tael, wegende 583,3 gr. troy zilver, door de Maritime Customs als grondslag voor rechtenheffing en maatstaf voor ex- en import werd aangenomen. Het is een rekeningseenheid, waarvan, in verband met schommelingen van den zilverprijs, de goudwaarde, omgerekend in buitenlandsche valuta, periodiek door de douane-administratie wordt vastgesteld.

Daar verder een officieele verhouding bestaat tusschen de Haikwan tael en andere, in China gebruikelijke, taels, t.w. de Kuping-, de Tsaoping- en de Shanghai tail, laat verandering in de goudwaarde van de Custom-tael telkenmale ook zijn invloed binnenlandsch gevoelen. China moet zijn schulden aan het buitenland en invoeren uit den vreemde met goud betalen; goud, dat tegen, vooral na 1925, sterk depreciërend zilver moet worden gekocht.

Beide omstandigheden, t.w. het verwarde muntstelsel en de sterke zilverprijsdaling, met zich brengende goederenprijsstijging en vermindering van de nationale koopkracht, brengen voor het economische leven ernstige nadeelen met zich. Zeer terecht poogde daarom de Chineesche regeering, ook in andere opzichten strevende naar het stellen van orde op eigen zaken, — men denke slechts aan de afschaffing der capitulaties en de tarieven autonomie — in den bestaanden toestand verbetering te brengen. Het Nanking Gouvernement riep daartoe, ruim een jaar geleden, den bijstand van den Amerikaanschen financieelen expert, Prof. Dr. D. W. Kemmerer in, tencinde, bijgestaan door deskundigen, den financieel-economischen toestand van het Rijk te onderzoeken en voorstellen tot verbetering ervan, nl. wat betrof wijziging van het muntstelsel, te doen. Deze Commissie bracht den 11 November 1929 aan den Minister van Financiën haar verslag „Project of Law for the gradual introduction of a Gold-standard currency system in China, together with a report in support thereof”, kortweg genaamd het „Kemmerer currency reform project” uit, waarvan de inhoud ulto. Maart l.l. werd gepubliceerd.

* * *

Het rapport, waarvan hier slechts de essentiele punten vermeld worden, betoogt de wenschelijkheid van overgang tot den Gouden standaard en stelt de invoering van een rekeningseenheid voor, de Sun,

vertegenwoordigende 60,1866 centigram fijn goud, verdeeld in honderd cents, de cent nader in tien mills. De Sun, het vijftig cents en twintig cents stuks zullen in zilver, het tien cents en vijf cents stuk in nikkel, de cent, de halve cent en het twee mill stuk in koper worden geslagen. Men koos dezen grondslag, in verband met het equivalent aan 40 U.S.A. Dollar-cents, waardoor de nieuwe uniteit de waarde der in China in circulatie zijnde diverse dollars het meest benadert. Ten aanzien van de aanmunting van goudgeld worden geen aanwijzingen gegeven; invoering van een Gouden standaard toch maakt niet de aanmunting en het in circulatie brengen van gouden munten noodzakelijk.

Voor de invoering en de handhaving van den Gouden standaard zal een afzonderlijk fonds worden gesticht; baten daarin vloeiend zijn o.m. de seignoriage bij aanmunting van nieuwe ruilmiddelen, winsten behaald bij inwisseling van oude aan de circulatie onttrokken munten, interest gekweekt op in het buitenland op deposito geplaatste gelden, alsmede de opbrengsten van leeningen ten behoeve van de munt-hervorming aangegaan. De op deze wijze verkregen middelen van het Gold-Standard Fund, dat minstens 35 pCt. van de waarde der in circulatie zijnde munten moet bedragen, moeten gedeeltelijk buitenslands, in twee of drie financieele centra, aanvankelijk slechts in New-York en Londen, worden belegd in goud-bullion en in goud opeisbare credieten. Het in China aanwezige deel mag slechts bestaan uit diverse gouden munten of edel metaal, bestemd voor munt-doeleinden. Beheer van het fonds zal worden opgedragen aan een Muntwezen afdeling, ressorteerende onder het Departement van Financiën; toezicht daarop zal, behalve van Regeeringswege, worden uitgeoefend door een drietal organisaties van Chineesche Banken, de Chineesche Kamer van Koophandel en de Directie van de in 1928 opgerichte Centrale Bank, alle te Shanghai gevestigd.

De pariteit van het ruilmiddel tegenover buitenlandsche valuta wil men handhaven door een Gold-exchange politiek, nl. door bij aanbidding ter inwisseling van bedragen boven de 2000 Sun, goudwissels in Ponden, Dollars, enz. luidend af te geven, terwijl in het buitenland, banken als agenten van de Chineesche Regeering fungeerend, omgekeerd wissels, in China in goudvaluta converteerbaar, zullen verstrekken, waarbij de koersen op de resp. gouduitvoerpunten zijn gefixeerd.

Voor de wijze van uitvoering der munthervorming zijn tweeërlei wegen aangegeven, die het beste als het indirecte en het directe plan kunnen worden aangeduid. Het indirecte plan wil allereerst, ter vervanging van de in omloop zijnde diverse soorten ruilmiddelen, een eenvoudig muntstelsel, met decimale verdeelingen, op de zilverbasis van den in 1914 als officieele eenheid aangenomen nationalen of Yuan dollar invoeren. Heeft dit systeem over geheel China toepassing gevonden, dan zal in een nabije toekomst de nieuwe uniforme zilvermunt op een alsdan in te voeren Gouden standaard worden gegrondvest. Daarentegen wil het z.g. directe plan een onmiddellijken overgang van het bestaande verwarde muntwezen naar een Gouden standaard stelsel in die gebieden, waar economische omstandigheden voor het slagen gunstig zijn, waarna geleidelijke uitbreiding over aangrenzende territoria zal plaats vinden, tot het systeem tenslotte over geheel China doorvoering vindt. Als een derde plan, in wezen een combinatie van de beide hiervoren besprokene, is verder nog voorgesteld de introductie van een uniform decimaal zilveren standaardstelsel (als bij het directe plan) en dit vervolgens geleidelijk, districtsgewijze (als bij het directe plan) te hervormen in een Gouden standaard-systeem.

Voor- en nadeelen der in overweging gegeven maatregelen worden in het verslag uitvoerig toegelicht en besproken, waarna het eindigt met de conclusie, dat het directe plan de voorkeur verdient. Ook daarvan

ontveinst men zich evenwel de bezwaren en nadeelen niet; ten rechte wordt echter opgemerkt „no thoroughgoing plan of currency reform can be carried out in China or in any other country without meeting obstacles and causing hardship and injustice to some people. This fact must be squarely faced”.

Gaat men de geschiedenis der pogingen tot hervorming van het Chineesche muntwezen, gedurende de laatste decennia, en de daarbij bereikte resultaten na, dan zal men ten opzichte van het welslagen van de voorstellen van Kemmerer geen hoge verwachtingen koesteren. De eerste ernstige voornemens toch dateeren van ca. 1890, toen, gedurende het Manchu regime, plannen voor invoering van een op Westersche leest geschoeid muntstelsel werden ontworpen. Vervolgens bevatte het Engelsch-Chineesche verdrag van 1902 aansporingen tot dit doel; in 1903 adviseerde de toenmalige Inspecteur-Generaal van de Maritime Customs, Sir Robert Hart, de Peking Regeering tot overgang naar een gouden standaard; in 1905 en daarna in 1911 brachten, op verzoek van het Chineesche Gouvernement, resp. Prof. J. Jenks en Dr. G. Vissering rapporten betreffende den munttoestand uit, waarin in overeenkomstigen zin werd geadviseerd; in 1918 geschiedde zulks andermaal door den Minister van Financiën Tsan Ju-Lin, terwijl verder congressen van de Chinese Bankers Association, in 1921 en 1924 te Tsientin en te Peking gehouden, resoluties inzake munthervorming, aannamen en ter kennis van de Regeering brachten.

Zal, waar geen der hiervoren vermelde plannen tot eenige uitvoering kwam, het Kemmerer-advies een beter lot zijn beschoren; het is zeer te betwijfelen. Een eerste eisch toch voor het welslagen daarvan is een in politiek opzicht gestabiliseerd China, een natie, vrij van burgerwisten, met een gezag, dat zich over het geheele imperium krachtig kan doen gelden. Een dergelijke toestand ligt echter waarschijnlijk, nu Noord en Zuid elkaar wederom heftig bekampen, meer dan ooit van elkaar verwijderd schijnen, in een verre toekomst.

STROOMBERG.

IJZER EN STAAL IN 1929.

II (Slot).

De binnenlandsche markt van de ijzer- en staalindustrie van *Frankrijk* is niet alleen absoluut, doch ook met betrekking tot de productie belangrijk kleiner dan die van *Duitsland*. De wereldmarkt-situatie is dan ook voor de Fransche metallurgische industrie met het oog op hare resultaten van bijzondere betekenis. In de eerste maanden van het jaar toen de staalprijsen hoog en ten deele zelfs nog stijgende waren, was de conjunctuur voor de Fransche ijzer- en staalnijverheid dus zeer gunstig. Toen in den loop van het jaar de vraag naar ijzer en staal begon te verminderen, moest de Fransche export worden ingekrompen, in November-December was hij bijna 20 pCt. lager dan in Juni-Juli. De export van ijzer en staal was voor het geheele jaar 1929 4.680.000 ton tegenover 5.040.000 ton in 1928. De gemiddelde opbrengst van den export zal echter in 1929 nog wel iets hoger zijn geweest dan in 1928, en daarbij komt dat de opwaartsche ontwikkeling van het opnemingsvermogen der binnenlandsche markt, die in 1928 begonnen was, in 1929 nog verder is gegaan. Belangrijke bestellingen werden geplaatst door den Staat, zeer ruim was de vraag naar ijzer en staal van de zijde der automobiel-industrie en het bouwbedrijf.

De binnenlandsche prijzen van de meeste staalproducten bewogen zich in het eerste halfjaar naar boven en met behulp der hooge beschermende rechten werd het prijsniveau in het tweede halfjaar, ondanks de ingetreden depressie op de wereldmarkt, gehandhaafd. Ook in de prijsbeweging voor gieterij-ijzer werd de algemeene conjunctuur niet weerspiegeld, integendeel. In Februari 1929 werd Lux. 3 van 450 op

475 frs. gebracht, om verder het geheele jaar hierop te blijven. Hoewel reeds begin October op de exportmarkt de prijsdaling, die zelfs nu nog niet geheel tot staan schijnt te zijn gekomen, begon, werd Lux. 3 voor de Fransche markt begin Januari van dit jaar tot 490 frs. verhoogd en krachtens een besluit van het O.S.P.M. zal deze prijs tot ultimo December gehandhaafd blijven. Wel wordt den Franschen gieterijen, die hun geheele behoefte aan gieterij-ijzer bij de nationale hoogovens-dekken, een prijsreductie toegestaan, het bedrag van deze is niet bekend.

Het is bekend, dat de Fransche industrieelen in tegenstelling tot hun Duitse collega's zich zeer moeilijk kunnen voegen in kartel- of syndicaatsverband. Deze neiging tot het bewaren der zelfstandigheid is langen tijd een belemmering geweest voor den uitbouw van het Internationale Ruwstaalkartel, zooals deze vooral door de Duitse ijzer- en staalindustrie van de oprichting van het kartel af is nagestreefd. Het „frapper toujours” van de Duitschers is echter niet zonder resultaat gebleven: nadat in 1928 reeds een Fransch verkoopkantoor voor halffabrikaten en balkijzer werd opgericht, werden in 1929 dergelijke organisaties voor andere walsproducten in het leven geroepen.

* * *

In vorige overzichten werden de weinig gunstige omstandigheden van de ijzer- en staalindustrie van *Engeland* en de oorzaken daarvan reeds uitvoerig besproken en wij mogen ons dus ontslagen rekenen van de taak om opnieuw te laten zien waaraan het te wijten is dat zij niet floreert. Slechts in een enkel opzicht was er in 1929 in dit verband een vooruitgang te bespeuren: de toenemende neiging tot concentratie, welke in *Cleveland* en *Wales* leidde tot het vormen van eenige zeer belangrijke combinaties in de ijzer- en staalindustrie, waardoor een rationeeler productie mogelijk is geworden en dus met meer resultaat dan voorheen zal kunnen worden opgetreden tegen den import van vreemde producten; die sedert den oorlog zoo aanzienlijk is toegenomen.

De eind 1927 opgerichte organisatie voor den export, die practisch alle producenten van plaat- en profiel-ijzer aan de Oostkust en in de Midlands, Schotland en Zuid-Wales omvat, werd geconsolideerd en tegen het einde van het jaar onder den naam van „British Steel Export Association” in definitieven vorm gebracht. De eigenlijke handel wordt door dit orgaan van de Engelsche staalindustrie niet gedreven, het noteert prijzen en verwijst adspirantkoopers naar die fabrieken, die het meest voor het uitvoeren van de orders in aanmerking komen.

De roep om protectie verstiërf in 1929 echter uog niet. Integendeel, leidende personen uit de ijzer- en staalindustrie gingen door te verkondigen, dat *Engeland* slechts door het voorbeeld van de meeste ijzer- en staalproducerende landen te volgen, nl. door beschermende rechten te heffen, zijn ijzer- en staalindustrie weer tot de oude welvaart zou kunnen terugbrengen.

Zooals wij reeds zagen steeg de productie, zoowel van ruwijzer als van ruwstaal in 1929 met ongeveer een millioen ton, zoodat de ruwstaalproductie op enkele duizenden tons na het recordcijfer van 1917 bereikte. Het exportsaldo bleef ongeveer gelijk, de uitbreiding der productie geschiedde dus onder den drang van een grotere binnenlandsche vraag, die vooral kwam van de zijde der scheepsbouw-industrie. Dat deze zich naar het nationale product richtte was ten deele te danken aan het „Steelmakers' rebate scheme”, waarvan in het vorige overzicht reeds mededeelingen zijn gedaan en dat voorziet in een prijsreductie ten behoeve van die verbruikers, die zich hebben verbonden uitsluitend Engelsch materiaal te zullen koopen. Niettegenstaande de uitbreiding der productie waren de resultaten der industrie niet gunstiger dan in 1928. De prijzen der grondstoffen —

kooks en erts — stegen belangrijk en meer dan in de opbrengst van het product tot uitdrukking kon worden gebracht.

Cleveland gieterij-ijzer No. 3, dat begin 1929 66/100 noteerde, liep tot 72/6 in Juni op en hoewel de vraag nadien gestaag verminderde, werd de prijs niet eerder verlaagd dan in Maart van dit jaar, toen zij op 67/6 werd gebracht. De producenten steunden hun prijs-politiek op het feit, dat de productiekosten in den loop van het jaar met meer dan de verhooging van den prijs van gieterij-ijzer gestegen waren en liever dan toe te geven aan den drang tot prijsverlaging — gemotiveerd door de daling der wereldmarktprijzen — beperkten zij de productie.

* * *

De „boom“-periode, die in 1928 in de *Ver. Staten van Noord-Amerika* inzette duurde in 1929 nog geruimen tijd voort. Terwijl de staalproductie in 1928 reeds belangrijk was toegenomen en een recordcijfer had bereikt, werd zij in 1929 nog verder uitgebreid. Hetzelfde geldt voor de productie van ruwijzer, zij was bijna 4½ miljoen ton hooger dan in 1928 en bijna 2½ miljoen ton boven het record van 1923. De vraag naar staal bereikte in het eerste halfjaar zoo'n hoogte, dat de voorraden ruwstaal en ruwijzer voor de staalbereiding geheel werden verbruikt en sommige staalproducenten met eigen hoogovens zich genoodzaakt zagen om een gedeelte van hun ruwijzerbehoefte bij z.g. „merchant“-hoogovens te dekken. Onder deze omstandigheden stegen de prijzen, die reeds in het 2e halfjaar van 1928 een opwaartsche beweging begonnen waren, nog verder en wel tot Augustus, toen de nadere depressie zich reeds in de prijsbeweging begon af te teekenen.

Evenals in 1928 was de conjunctuur voor gieterij-ijzer ook in 1929 ongunstiger dan de gemiddelde. Een deprimeerende factor van beteekenis op de markt — en hierin is nog steeds geen verandering gekomen — was het aanhoudend pogen van de Zuidelijke producenten (Alabama) om vasten voet op de Noordelijke en Oostelijke markten te krijgen, waarin zij vrijwel slaagden. De gieterijen in het Zuiden, in het bijzonder de belangrijke industrie van gietijzeren buizen, die in normale omstandigheden 60 pCt. van de ruwijzerproductie van Alabama opneemt, hebben, evenmin trouwens als de gieterijen in andere districten, gedeeld in de algemeene welvaart, zoodat de voorraden bij de Alabama-hoogovens sterk stegen. De afzet van deze voorraden op de Noordelijke en Oostelijke markten werd geforceerd door een buitengewoon lage no-teering.

Het niveau der gieterij-ijzerprijzen was dus ook weinig aantrekkelijk met het oog op den import. De totale invoer van ruwijzer, die in 1926 nog 450.000 ton bedroeg, was in 1929 slechts 147.800 ton (1928 135.000 ton), waarvan 69.000 ton uit Britsch-Indië, 39.000 ton uit Engeland, 24.000 ton uit Nederland.

Het opnemingsvermogen van de binnenlandsche markt gedurende het grootste gedeelte van het jaar was van dien aard dat niet meer dan de gewone aandacht aan den export behoefte te worden besteed. De Steel Export Association, in 1928 door de U.S. Steel Corp. tezamen met de Bethlehem Steel Corp. opgericht met het doel om zoo noodig den export te cultiveeren, ontwikkelde dus nog geen bijzondere activiteit. De totale uitvoer van ijzer en staal was 2.480.000 ton tegenover 2.348.000 ton in 1928.

* * *

Evenals vorige jaren was de Directie der Koninklijke Nederlandsche Hoogovens en Staalfabrieken te IJmuiden zoo welwillend om eenige gegevens betreffende de productie van ruwijzer in *Nederland* te verschaffen. Wat den afzet betreft zijn de hieronder vermelde gegevens ontleend aan de Statistiek van den in-, uit- en doorvoer van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Behoudens een interruptie van ongeveer 1½ maand voor periodieke reparatie-doeleinden, gedurende welken tijd één der beide hoogovens buiten bedrijf was, werkte het hoogovenbedrijf het geheele jaar op volle capaciteit. Sinds 1924, het jaar waarin het bedrijf in werking ging, ontwikkelde de productie zich als volgt:

1924.....	91.100 ton
1925.....	109.300 „
1926.....	142.500 „
1927.....	203.700 „
1928.....	258.200 „
1929.....	253.800 „

Met het oog op de wenschelijkheid om de stabiliteit van de ruwijzerproductie te kunnen verzekeren, werd in 1929 aangevangen met den bouw van een derden hoogoven, deze kwam reeds in het begin van dit jaar gereed.

Het verbruik van ruwijzer in ons land bedroeg in 1927: 71.500 ton, in 1928: 89.500 ton en in 1929 eveneens 89.500 ton. Van deze hoeveelheden werden door de Hoogovens resp. 39.700 ton (55 pCt.), 54.000 ton (60 pCt.) en 59.000 ton (66 pCt.) geleverd. In het eerste bedrijfsjaar leverde het bedrijf 35 pCt. van de binnenlandsche behoefte.

De rest van de productie werd geëxporteerd, en wel in de volgende quantum (m.t.):

	1929	1928
Totaal	179.000	216.000
waarvan naar:		
België	36.700	61.600
Frankrijk	30.500	40.000
Duitschland	14.200	33.100
Ver. Staten	22.500	29.300
Gr.-Brittannië	26.900	15.100
Zweden	8.800	10.000
Italië	8.100	9.600
Denemarken	15.800	5.500

Als exportbedrijf is het Nederlandsche Hoogovenbedrijf tegenover de belangrijke omringende ruwijzerproduceerende landen van beteekenis: de ruwijzeruitvoer van Frankrijk was in 1929 560.300, van Engeland 462.900, van Duitschland 387.800 en van België-Luxemburg 121.000 ton.

G. S. K. B.

DE RIJKSMIDDELEN.

In dit nummer treft men aan het gebruikelijke overzicht van de opbrengst der Rijksmiddelen over de maand Juni 1930, afzonderlijk en vereenigd met die der vorige maanden, in vergelijking gebracht met de raming van dat jaar en de opbrengst over dezelfde tijdvakken van 1929.

De gewone middelen brachten in de afgelopen maand f 39.728.100 op tegen f 39.787.200 in Juni 1929 en vertoonen mitsdien een achteruitgang van f 59.100. De totale opbrengst bleef bij de raming een bedrag van f 654.800 ten achter.

De totaal-opbrengst over de eerste zes maanden van dit jaar bedroeg f 259.742.500, d.i. f 9.966.800 meer dan in hetzelfde tijdvak van het vorige jaar. Ook de raming werd in bedoelde periode overschreden en wel met f 17.445.000.

In vergelijking met de overeenkomstige maand van het vorig jaar vertoonen de grondbelasting, de personeele belasting, de inkomstenbelasting, de dividend- en tantiëmebelasting, de gedistilleerd-, de bier-, de suiker- en de tabakaccijns, de belasting op gouden en zilveren werken en de rechten en boeten van registratie een hooger opbrengstcijfer. Daarentegen brachten minder op de vermogensbelasting, de rechten op den invoer, het statistiekrecht, de zout-, de geslacht- en de wijnaccijns, de rechten en boeten van zegel, de rechten en boeten van successie, van overgang bij overlijden en van schenking, de domeinen, wegen en vaarten en de loodsgelden. Het aantal middelen, dat in opbrengst vooruitging, was dus even groot als het aantal mid-

delen, dat een lagere bate in 's Rijks schatkist bracht. Overigens verliest de teruggang, die het totaal-cijfer der opbrengst te zien gaf, veel van zijn beteekenis, omdat dit ongunstig resultaat voornamelijk aan de successierechten is te wijten, die met niet minder dan ruim f 1.280.000 terugliepen.

In tegenstelling met de vorige maand gaf de grondbelasting ditmaal weer een hoogere opbrengst. Het accres was overigens niet zeer belangrijk (f 32.000). Daar deze belasting in de eerste vier maanden van het jaar bijzonder ruim heeft gevloeid, wijst de middelenstaat over het 1e halfjaar een flink surplus aan (van f 1.473.800) boven de ontvangsten van hetzelfde tijdperk van 1929. De stijging zit voornamelijk in het loopende belastingjaar en is grotendeels te danken aan snellere invordering. Ook de raming werd, gerekend over zes maanden, overtroffen (met f 3.693.900), doch dit is voor het 1e halfjaar een niet ongewoon verschijnsel.

De personeele belasting vertoonde eveneens een stijging in opbrengst (van f 322.700). Mede in verband met de gunstige resultaten van de eerste maanden des jaars, kwam de ontvangst van het 1e halfjaar f 1.543.700 uit boven die van dezelfde maanden van 1929. Ook bij dit middel is de vluigere kohierbewerking een factor van beteekenis. Het loopende belastingjaar bracht tot dusver ruim f 1.228.000 meer binnen dan het overeenkomstige belastingjaar in de maanden Januari t/m. Juni 1929. De raming werd in het 1e halfjaar niet bereikt; het nadeelig verschil bedroeg f 2.695.200 en vindt zijn verklaring in de omstandigheid, dat de personeele belasting grotendeels in het midden des jaars binnenkomt; in de afgelopen maand werd reeds ruim f 1 miljoen boven de gemiddelde maandraming ontvangen.

De inkomstenbelasting maakt tot dusver ook geen kwaad figuur. In de afgelopen maand leverde deze belasting een surplus van f 127.900 boven de inkomst van Juni 1929. Daarentegen werd de raming niet gehaald (ontvangst f 2.349.500 minder), doch de maand Juni is in den regel voor dit middel niet zeer gunstig. Gerekend over een half jaar kwam in het loopende jaar (dank zij ook de ruime baten in de vorige maanden) f 3.998.300 meer binnen dan in hetzelfde tijdvak van 1929. Bij vergelijking van de ontvangsten over de eerste zes maanden van 1929 en 1930 blijkt, dat de bedragen als volgt over de verschillende dienstjaren kunnen worden verdeeld:

	Jan. t/m. Juni 1929	Jan. t/m. Juni 1930
1926/1927	f 270.800	—
1927/1928	„ 1.492.600	f 199.900
1928/1929	„ 47.299.000	„ 950.300
1929/1930	„ 55.800	„ 51.893.700
1930/1931	—	„ 72.600
	f 49.118.200	f 53.116.500

De vooruitgang is, blijkens de bovenstaande cijfers, vrijwel geheel toe te schrijven aan de hoogere baten van het belastingjaar 1929/1930. Ongetwijfeld doet ook hier de snellere invordering haar werking gevoelen. Tenslotte moge worden aangetekend, dat in de eerste zes maanden de raming met f 13.116.500 werd overtroffen.

De vermogensbelasting was de eenige directe belasting, die niet in opbrengst vooruitging, doch een daling vertoonde. Het decres beliep f 51.100, doch valt in het niet bij het surplus, dat door de vorige maanden is opgeloverd. Dat de gemiddelde maandraming niet werd bereikt (nadeelig verschil f 430.000) vindt zijn oorzaak in de omstandigheid, dat de maanden Juni t/m. Sept. voor deze belasting niet gunstig zijn. In het tijdvak Januari t/m. Juni bedroeg de vooruitgang boven het vorige jaar f 647.900, terwijl ten opzichte van de raming een stijging viel waar te nemen van f 1.878.600. Ook de loop van deze belasting is dus bevredigend, al dient te worden bedacht, dat de ontvangsten voor een groot deel op reeds genoten inkomsten berusten, zoodat de middelen nog

maar weinig den teruggang der conjunctuur weer spiegelen.

De dividend- en tantiëmbelasting wees ditmaal een hooger opbrengstcijfer aan van f 573.000, waardoor de in de vorige maanden ontstane achterstand evenwel nog niet werd ingehaald; gerekend over zes maanden werd in het loopende jaar f 513.600 minder geïnd dan in het vorige. Dat de maandontvangst de gemiddelde maandraming met f 912.500 overtrof, wijst erop, dat de gunstige maanden voor dit middel beginnen te komen. Gerekend over zes maanden werd de raming niet bereikt (ontvangst f 1.823.600 minder). Eerst over eenige maanden zal het mogelijk zijn omtrent den loop van dit middel een meer gefundeerd oordeel uit te spreken.

De invoerrechten vertoonden, voor het eerst sedert Februari 1929, een lagere opbrengst (f 342.900 minder), welke echter weinig gewicht in de schaal legt tegenover de ruime ontvangsten der eerste vijf maanden. De halfjaarstaat wijst dan ook, vergeleken met het vorige jaar, een vooruitgang aan van f 1.931.600, terwijl voor wat de raming betreft een surplus van f 2.018.000 kon worden geboekt. Met het statistiekrecht liep het tot dusver minder goed. Niet alleen leverde dit recht in de afgelopen maand minder op dan in Juni 1929 (teruggang f 51.700), doch ook de halfjaarstaat maakt geen gunstigen indruk; vergeleken met het tijdvak Januari—Juni 1929 beliep de daling f 149.100 en vergeleken met de helft der raming f 153.100. De malaise doet zich hier langzamerhand gevoelen.

De accijnzen vertoonden onderling een geheel verschillend beeld. De zoutaccijns liep terug met f 22.600, hetgeen na de zeer ruime bate, die de eerste maanden van het jaar opleverden, van minder belang is te achten. Ook de geslachtaccijns gaf een daling in opbrengst te zien (van f 125.100). Vermoedelijk is deze teruggang toe te schrijven aan de schaarschte van slachtvee, hetgeen hooge veeprijzen en meerdere invoer van vleesch tengevolge heeft. Ook de wijnaccijns wees een lagere opbrengst aan (van f 8.200). De loop van dezen accijns blijft teleurstellen; gerekend over zes maanden werd in 1930 f 32.400 minder ontvangen dan in het vorige jaar. De gedistilleerdaccijns leverde een surplus van f 92.000 boven de ontvangst van Juni 1929. Overigens blijft de loop van dit middel bij de verwachting ten achter; in het eerste halfjaar kwam f 777.600 minder in dan 6/12 der raming. En wel werd f 580.600 meer geboekt dan in hetzelfde tijdvak van 1929, doch de ontvangsten werden toen ongunstig beïnvloed door teruggaven van accijns, betaald over den op 1 Maart 1929, datum van inwerkingtreding der tariefsverlaging, aanwezigen voorraad. Het bier bracht f 346.200 méér voor de schatkist op. Het zachte voorjaar heeft het bierverbruik ongetwijfeld bevorderd (voor den accijns wordt 3 à 4 maanden credit genoten). Ook de suikeraccijns gaf opnieuw een accres (van f 76.900). Naar alle waarschijnlijkheid is deze stijging toe te schrijven aan het opslaan van voorraden, bevorderd door de lage suikerprijzen. Van Januari t/m. Juni werd reeds f 1.914.400 meer geïnd dan in dezelfde maanden van het vorige jaar. Ook de tabakaccijns blijft zich in stijgende lijn bewegen; ditmaal bedroeg het accres niet minder dan f 401.200, waardoor de ontvangsten over het 1e halfjaar f 1.258.200 stegen boven die van hetzelfde tijdvak van 1929.

Een vergelijking van de opbrengsten der accijnzen over de eerste zes maanden van 1930 met die van 1929 en met de raming leidt tot het volgende resultaat:

	Opbrengst 6 m. 1929	Opbrengst 6 m. 1930	Raming 6 m. 1930
Zout	f 917.900	f 1.150.400	f 900.000
Geslacht....	„ 5.760.100	„ 5.864.400	„ 6.000.000
Wijn	„ 1.350.200	„ 1.317.800	„ 1.350.000
Gedistilleerd	„ 17.141.800	„ 17.722.400	„ 18.500.000
Bier	„ 6.420.400	„ 7.386.200	„ 7.500.000
Suiker	„ 22.447.400	„ 24.361.800	„ 23.900.000
Tabak	„ 13.166.500	„ 14.424.700	„ 13.000.000

De belasting op gouden en zilveren werken bracht f 3.000 meer op over zes maanden bedroeg de vooruitgang f 30.500.

Van de middelen, die in direct verband met het zakenleven staan, wezen de zegelrechten een daling aan van f 131.800, welke geheel aan een trager vloeien der beursbelasting moet worden toegeschreven, welke f 201.500 minder opbracht. Toch leverden de zegelrechten nog f 54.600 meer op dan de gemiddelde maandraming. De registratierechten gaven in de afgelopen maand een klein accres (van f 41.300), waarbij intusschen moet bedacht, dat de ontvangst van Juni 1929 zeer laag was. Op zichzelf beschouwd was de loop van dit middel in de afgelopen maand niet gunstig, daar de opbrengst f 822.800 bij de maandraming ten achter bleef. Eene vergelijking van deze middelen over een tijdvak van zes maanden met de opbrengst van het vorige jaar en met de raming, geeft de volgende uitkomst:

	Opbrengst 6 m. 1929	Opbrengst 6 m. 1930	Raming 6 m. 1930
Zegelrechten	f 13.993.500	f 13.279.200	f 13.250.000
Registratierechten „	18.296.900	„ 14.418.700	„ 15.000.000

De successierechten gaven ditmaal een decres te zien van niet minder dan f 1.280.700, waardoor de in de vorige maanden verkregen voorsprong geheel te niet ging. Gerekend over zes maanden kwam n.l. f 140.200 minder binnen dan in dezelfde periode van het vorige jaar. De raming werd in het 1e halfjaar daarentegen met f 584.000 overschreden. In aanmerking genomen den grilligen aard der successierechten valt omtrent den verderen loop weinig te zeggen.

De domeinen verschaften door toevallige omstandigheden f 24.400 minder, terwijl de loodsgelden een lagere bate van f 36.600 gaven. Laatstgenoemd middel leverde over het halfjaar f 35.800 meer op; daarentegen werd de raming niet bereikt (nadeelig verschil f 77.800).

De inkomsten van het „Leeningfonds 1914” daalden van f 6.075.400 tot f 5.545.800. Van laatstgenoemd bedrag was ruim f 2.334.000 aan de Verdedigingsbelastingen te danken. Over de eerste zes maanden viel een vooruitgang te bespeuren van f 763.800.

Voor het „Wegenfonds” kwam in de afgelopen maand f 527.500 binnen tegen f 384.400 in Juni 1929. Van eerstgenoemd bedrag komt f 511.900 op rekening van de wegenbelasting, terwijl de rest of f 15.600 wordt bijgedragen door de rijwielenbelasting. In de eerste zes maanden kwam aan het Wegenfonds ten goede f 7.605.300, waarvan f 7.432.400 wegenbelasting en f 172.900 rijwielenbelasting. In het vorige jaar bedroegen de beide laatstgenoemde opbrengstcijfers respectievelijk f 6.241.600 en f 84.200.

BUITENLANDSCHE MEDEWERKING.

DE WETTELIJKE STABILISATIE VAN DEN INDO-CHINEESCHEN PIASTER.

Prof. B. Nogaró te Parijs schrijft ons:

De stabilisatie de facto van den piaster in Fransch Indo-China kwam in het begin van dit jaar tot stand¹⁾, terwijl zij wettelijk door een decreet van 31 Mei bekrachtigd werd.

Zooals men heeft kunnen opmerken, is de stabilisatie de facto ditmaal tegen de baisse in geschied, terwijl stabilisatie meestal tegen de hausse in plaats vindt, tengevolge van de gevaren, waaraan zij de exporteurs blootstelt. Zij had dus de depreciatie van het zilver tot onmiddellijk gevolg. Men kan dus zeggen, dat sedert de stabilisatie van den Franschen franc, de idee van het monetaire herstel van Indo-China, groote vorderingen had gemaakt en dat zij op het punt stond om voltrokken te worden. Dit is te danken aan de toenemende belangstelling van de Fransche kapitalisten voor Indo-China en aan de noodzakelijkheid om het kapitaalverkeer tusschen

moederland en kolonie door stabiele muntverhoudingen te bevorderen.

* * *

Met de wettelijke stabilisatie van den Indo-Chineesch piaster doet zich niet direct een nieuw economisch vraagstuk voor. Zij heeft tegen denzelfden koers plaats gevonden als de stabilisatie de facto, d.i. 10 Fransche francs per piaster. Deze koers is echter laag. Daar de Indo-Chineesche piaster vóór 1914 nooit beneden den koers van twee oude francs was gedaald — het laagste jaargemiddelde bedroeg frs. 2.30 in 1910 en 1911 — is het niveau, waarop men thans gestabiliseerd heeft, lager dan men vroeger ooit heeft gekend. Al kan de uitvoer zich gemakkelijk aanpassen, toch brengt de stabilisatie een groot nadeel te weeg voor de in Indo-China gevestigde Europeanen, wier tractementen vaak gedeeltelijk in piasters zijn vastgesteld.

Hoe het ook zij, het staat vast, dat de Fransche regeering het niet juist oordeelde, om den koers van den piaster op het moment van zijn wettelijke stabilisatie te verbeteren en deze beslissing kwam dan ook niet onvoorzien. De problemen, die zich zouden kunnen voordoen, lagen elders. Men moest zich afvragen, welke juridische vorm bij de vaststelling van het muntwezen van Indo-China de overhand zou hebben. Men moest zich tevens afvragen, of de stabilisatie van den piaster zou plaats vinden met betrekking tot den Franschen franc of tot het goud. Tenslotte deed zich de vraag voor omtrent de wijzigingen, die voor het statuut van de Bank van Indo-China zouden kunnen voortvloeien uit de verandering van den muntstandaard.

De eerste kwestie is op de volgende wijze opgelost. De Indo-Chineesche piaster wordt voortaan rechtstreeks als een gouden munt beschouwd.

Het eerste artikel van het wetsontwerp bepaalt, dat: „La piastre, unité monétaire de l'union indo-chinoise, est constituée par 655 milligrammes d'or, au titre de 900/1000 de fin, soit l'équivalent de 10 frs., selon la loi du 25 juin 1928.”

Het is dus noodig, dat de inwisselbaarheid in goud van de biljetten van de Bank van Indo-China voortaan wordt verzekerd, hetgeen door artikel 2 wordt geregeld op een wijze, die wij nog nader zullen beschouwen.

Anderzijds is het Indo-Chineesche betaalmiddel, hoewel zeer nauw met den Franschen franc verbonden — omdat het precies met het tienvoud correspondeert — een geheel zelfstandige munteenheid. In de eerste plaats, omdat het in de wet uitdrukkelijk als een gouden munt wordt gedefinieerd en voorts omdat zijn inwisselbaarheid in goud alleen door de Bank van Indo-China moet worden gewaarborgd. Men heeft ten gunste van deze laatste geen rekening-courant bij de Fransche schatkist geopend, welke een soort van fonds voor de onbeperkte conversie van piasters in francs of van francs in piasters zou vormen. De verantwoordelijkheid voor de inwisselbaarheid van den piaster in goud berust dus geheel bij de Bank van Indo-China, zonder een vooraf vastgestelde relatie tusschen den piaster en den Franschen franc.

* * *

Het schijnt intusschen, dat het nieuwe muntstelsel van Fransch Indo-China een nieuwe en zeer zuivere toepassing van den gold exchange standaard brengt. Artikel 4 van het wetsontwerp bepaalt: „Les piastres métalliques continueront à avoir cours légal illimité.”

Het schijnt wel, dat deze eenvoudig als „metalen” aangeduide piasters ook uit zilver kunnen bestaan; en daar bepaald wordt, dat zij onbeperkt een wettigen koers zullen houden, ligt de gedachte voor de hand, dat deze bepaling betrekking heeft op de piasters, die reeds in circulatie zijn, dus op de zilveren piasters. Bovendien zal de Bank de aan haar aangeboden piasters aan de regeering uitleveren, die ze ongetwijfeld weder in circulatie zal brengen. In ieder geval zullen

¹⁾ Zie E.-S. B. van 12 Maart jl.

zij niet meer in den metaalvoorraad worden opgenomen, die uit gouden baren of gouddeviezen moet worden samengesteld.

Artikel 3 bepaalt verder, dat „à la succursale de Saigon” — de Bank van Indo-China strekt haar werkzaamheden ook tot andere koloniën uit, met name tot Nieuw-Caledonië — „le montant cumulé des billets en circulation et des comptes-courants créditeurs devra toujours être représenté, pour le tiers au moins, par une encaisse de garantie constituée par des lingots d'or ou des devises échangeables à vue contre des monnaies ou des lingots d'or.”

Dit is dus de oude klassieke regel in zijn eenvoudigsten vorm, namelijk, dat de fiduciaire circulatie het drievoud van den metaalvoorraad niet mag overschrijden of anders uitgedrukt, zij moet tenminste voor een derde door goud gedekt zijn. Dit goud kan evenwel, in tegenstelling met hetgeen voor de Bank van Frankrijk is bepaald, vertegenwoordigd worden door gouddeviezen.

De inwisselbaarheid van de biljetten van de Bank van Indo-China wordt gewaarborgd door de bepaling, dat zij enerzijds verplicht zal zijn goud te koop tegen een vasten koers, onder aftrek slechts van de kosten van aanmunting en dat zij anderzijds goud tegen een vasten koers zal moeten afgeven in ruil voor haar biljetten. Deze wijze van inwisselbaarheid van bankbiljetten in goud is heden ten dage bijna overal in zwang.

De Bank behoeft, zooals in artikel 2 is bepaald, slechts voor minimum-hoeveelheden, die in overleg tusschen den Minister van Financiën en den Minister van Koloniën enerzijds, en de Bank van Indo-China anderzijds worden vastgesteld, tot inwisseling over te gaan. Bovendien zal zij naar haar keuze haar biljetten tegen goud kunnen inwisselen hetzij te Saigon, hetzij te Parijs, in dit laatste geval onder aftrek van de transport- en verzekeringskosten Saigon-Parijs.

De beteekenis van deze laatste bepalingen is gemakkelijk te verklaren. De verplichting, om slechts goud af te geven bij een bepaald bedrag aan bankbiljetten, beteekent in werkelijkheid de vrijstelling van de inwisselbaarheid van het bankbiljet voor het binnenlandsche betalingsverkeer. Dat de inwisseling zoowel te Parijs als te Saigon kan geschieden, houdt verband met de verplichting om alleen voor buitenlandsche betalingen goud af te geven.

Zoo zal het biljet in het binnenland practisch niet inwisselbaar zijn, de zilveren piaster zal tot nadere aankondiging blijven circuleeren, terwijl de gouden piaster geen binnenlandsch betaalmiddel schijnt te worden. Daarentegen is de theoretische inwisselbaarheid van het biljet in goud op de meest stipte wijze verzekerd, omdat de piaster „munteenheid”, anders gezegd „waardemeter”, in overeenstemming met een zeker gewicht aan goud is vastgesteld.

Wat de praktische inwisselbaarheid betreft, kan men ongetwijfeld zeggen, dat de oude regel, die den goudvoorraad in een bepaalde verhouding tot de fiduciaire circulatie vaststelt en geen rekening houdt met de behoeften voor eventueele internationale veroffeningen, niet geheel aan het nagestreefde doel beantwoordt. Hoewel de Bank van Indo-China niet, zooals de meeste andere groote Fransche koloniale banken, in rekening-courantverkeer met de schatkist van het moederland staat, is het aan geen twijfel onderhevig, dat zij, indien haar goudreserve onvoldoende mocht blijken, in het moederland over voldoende credieten zal kunnen beschikken.

* * *

Hiërmede is het herstel van het Fransch Indo-Chineesche muntwezen, dat sedert een kwarteeuw in onderzoek was, thans verwezenlijkt, op een wijze, die vrij nauwkeurig overeenkomt met de in Indië, de Philippijnen en de Straits-Settlements gevolgde methode. Deze methode is dus wel beproefd en de middelen, die de Bank van Indo-China ten dienste staan, zullen

ongetwijfeld ruimschoots voldoende zijn om elke nieuwe depreciatie van den piaster te verhinderen.

Het eenige gevaar voor instabiliteit zou op het oogenblik uit een prijsstijging van het zilver kunnen voortvloeien, want de stabilisatie heeft ongeveer tegen de handelswaarde van het metaal plaats gevonden. Deze overweging had een iets hooger koers bijv. van Frs. 12,50 kunnen rechtvaardigen. Het is waar, dat men bij den thans gekozen koers van Frs. 10 in geval van een prijsstijging van het zilver een verandering van den koers, waartegen de biljetten in goud inwisselbaar zijn, kan overwegen. Het is echter niet zeer waarschijnlijk, dat men deze methode zal volgen, omdat deze koers door de vaststelling van de munteenheid zelf werd bepaald. De oplossing zal dus liggen, hetzij in een vermindering van het gehalte van den zilveren piaster, hetzij in intrekking daarvan. Deze laatste maatregel zou niet dezelfde moeilijkheden opwerpen, die zij kort geleden zou hebben gehad, want de bevolking is thans aan papieren biljetten gewend.

IMMIGRASIE IN SUID-AFRIKA EN DIE NUWE IMMIGRASIEWET.

Dr. C. G. W. Schumann te Stellenbosch schrijft ons:

In verband met die immigrasiewet van 1930 sal dit van belang wees om iets mee te deel omtrent die immigrasie in Suid-Afrika in die algemeen. Die bevolkingsprobleme, die natuurlike probleem en die armenblanke-vraagstuk, waaraan die immigrasievraagstuk so nou verbind is kan hier vanselfsprekend nie behandel word nie.

Dit sou besonder interessant wees om syfers te hê oor die immigrasie in Suid-Afrika gedurende die 19de eeu na grootte, nasionaliteit, beroep ens., maar sover my bekend bestaan daar geen spesiale studie hieroor nie. Sels die gegewens beskikbaar in die ou Kaapse blouboeke en ander bronne, is nie versamel nie. Interessant egter is 'n berekening van Colenbrander dat in 1806, by die finale oorname van die Kaap deur die Britte, die bestaande blanke bevolking aan die Kaap volgens nasionaliteit as volg ingedeel was: Hollanders ruim 50 pCt., Duits 27 pCt., Frans 17 pCt. en die res ander nasionaliteite. Na 1806 het die immigrasie begryplikerwyse hoofsaaklik bestaan uit Britte.

Die offisiële Jaarboek van die Unie gee wel enkele syfers oor die getal persone in Kaapse hawens geland vanaf 1853. Slegs van 1903 egter, toe die eerste immigrasiewet in werking getree het, is noukeurige syfers verkrygbaar. Die volgende syfers word dan deur die Jaarboek gegee:

Aantal persone aan Kaapse hawens geland, 1853—1909.

Jaar	Aantal	Jaar	Aantal
1853	300	1904	42,938
1863	900	1905	39,929
1873	1,200	1906	37,124
1883	5,700	1907	30,205
1893	12,800	1908	27,192
1903	71,085	1909	30,363

Die besondere groot immigrasie in 1903 is 'n bewys van die optimisme wat daar in Suid-Afrika, hoofsaaklik in besigheidskringe, en waarskynlik ook in Engeland, geheers het net na die Boere-oorlog. Ons het hier 'n tiepiese na-oorlogs „Hochkonjunktur”, in hoofsaak baseer op 'n oorskatting van die binnelandse koopkrag — vrug van die gebrek aan duidelike onderskeiding tussen reële behoeftes en finansiële betaalvermoe. Die verkoop van militêre voorrade in verbanding met die bestaande oor-invoer van goedere en die vertrek van die troepe met hulle koopkrag het die na-oorlogs voorspoed tot 'n end laat kom. Die depressie duur tot 1909. Dit blyk duidelik uit die merkbare daling in die immigrasie en volgens die Jaarboek moes daar in die jare 1903—1910 'n belangrike nettoafname in die bevolking gewees het wat betref migrasie.

Na 1910 word syfers gegee vir die hele Unie, maar die migrasie oor die besondere lang landsgrense in

die Noorde is slegs gedeeltelik beskikbaar vanaf 1914 en meer noukeurig vanaf 1916. Gedurende die 9 jaar 1910—18 het 264,150 persone in die Unie hawens geland en 286,193 is ingeskeep. Dit gee dus 'n verlies van 22,043 of gemiddeld 2,449 per jaar. Die beweging oor land is uitgesluit omdat die getal vertrekkendes en aankomelinge ongeveer balanseer.

Hoewel ons nie hier met nuwe aankomelinge en permanent vertrekkendes te doen het nie, moet die totaal vir 'n hele aantal jare ongeveer 'n juiste beeld gee van die bevolkingsverandering deur migrasie. Verder sluit die syfers egter ook in nie-Europeane, veral Indiërs. Dit is waarskynlik dat veral na 1913, toe die verbod op Indiese immigrasie prakties ingevoer is, die getal Asiate wat die Unie verlaat het groter was as die wat ingekom het. Daar sal dus waarskynlik vir die genoemde jare 'n klein immigrasieoorskot van blankes alleen gewees het.

Vir die volgende jare gee ons die syfers vir nuwe aankomelinge en permanent vertrekkendes vir Europeane alleen.

Jaar	Nuwe Aankomelinge		Permanent Vertrekkendes		Vermeerdering of vermindering	
	Oor see	Oor land	Oor see	Oor land	Oor see	Oor land
1919	9,038	3,295	8,203	3,438	835	-143
1920	22,095	4,153	9,846	5,010	12,249	-857
1921	20,933	4,491	13,476	3,851	7,457	640
1922	13,235	3,415	12,675	3,240	560	175
1923	11,641	3,445	12,666	3,766	-1,025	-321
1924	5,606	3,222	5,648	4,323	-42	-1,101
1925	5,760	3,344	4,888	5,138	872	-1,794
1926	6,902	4,559	4,812	7,898	2,090	-3,339
1927	6,900	4,546	4,971	8,728	1,929	-4,182
					24,915	-10,922

Vir die 9 jaar 1919 tot 1927 is daar dus 'n immigrasieoorskot van slegs 13,993 Europeane, of 'n jaarlikse gemiddelde van 1,555. Interessant is die sterk stygende emigrasie uit Suid-Afrika na die lande ten Noorde van die Unie, en dit ten spyte van die voorspoedstydperk in die Unie vanaf 1923.

Die belangrikste konklusie waar die syfers op wys is dat vanaf 1903 Suid-Afrika geen noemenswaardige toename in haar bevolking gehad het nie in die vorm van 'n immigrasieoorskot. Dis 'n feit van die grootste belang in verband met die bevolkingsprobleem van die Unie. Terwyl die blanke bevolking van Suid-Afrika van 1,116,806 in 1904 tot 1,738,937 in 1928, dus met 622,131, toegeneem het, is dit zeker dat feitlik die hele vermeerdering toe te skrywe is aan 'n natuurlike aanwas. In dieselfde jare het die nie-blanke bevolking toegeneem van 4,059,018 tot 6,038,646 in 1928.

Van die standpunt van die blanke bevolking in die Unie lyk dit dus die aangewese politiek van die Staat om blanke immigrasie soveel moontlik te bevorder. In die verlede is die Regering nog altyd goedgunstig gesind gewees teenoor immigrasie, private verenigings soos die „1820 Settlers Society” het aktief immigrasie bevorder. 'n Merkbaar resultaat was egter nie die gevolg nie, soos die syfers aantoon.

Hierdie verskynsel vra dus om 'n verklaring. Wat is die oorsaak van die geringe immigrasie gedurende dieselfde tyd dat die Verenigde State immigrasie streng moet beperk en die immigrasie in Kanada, Argentinië, Australië, ens. absoluut en relatief veel groter is? Het ons hier met blywende oorsake te doen, en moet ons dus op 'n bestendinging van hierdie toestand vir die toekoms glo, of kan die oorsaak teen-gewerk en deels oorwin word?

* * *

Die negatiewe migrasie-oorsaak, soos ekonomiese ellende of onderdrukking, gebrek aan politieke seggingskap, of godsdienstige vervolging hoef hier nouliks genoem te word. Dit verklaar wel grotendeels die migrasietendens uit Europa of die Ooste, maar die verklaar nie waarheen die emigrasie sal plaasvind nie. Juis die laaste interesseer ons hier. Ons moet

Suid-Afrika vergelyk met ander lande van die standpunt van die Europese emigrant.

In godsdienstige vryheid, politieke regte vir alle blankes, gesonde en aantreklike natuursomstandighede vergelyk Suid-Afrika seker goed met enige van die „jonger” lande. Ekonomiese toestande moet dus 'n verklaring gee.

Dit bring ons tot een aspek van die ekonomiese opbou van Suid-Afrika, wat van ingrypende betekenis is vir feitlik al haar nasionaal-ekonomiese en sosiale probleme en wat ons land onderskei van meeste immigrasielande. Dit is nl. die besonder bevolkingsopbou, die aanwesigheid van so 'n groot persentasie nie-blankes in die land. Ons het hier nie slegs 'n kleur, rasse en sosiale onderskeiding nie, maar 'n duidelike ekonomiese skeiding tussen twee groot groepe in die bevolking. Die natuurlike bepaal hulle feitlik uitsluitend tot ongeskoolde werk in die myne, in die fabriek en Staatsdiens en in die boerdery, terwyl die blankes aangewys is op die geskoolde werk, professies, boerdery, ens. Hieruit is dit grotendeels verklaarbaar waarom die onderskeid tussen die lone vir geskoolde en ongeskoolde arbeid in Suid-Afrika relatief hoër is as in enig ander land. Die lewensbehoeften van die naturel is nog besonder gering, hoewel deur aanraking met Europese gewoontes 'n sterk stygende tendens merkbaar word, met die gevolg dat lone besonder laag is. Aan die ander kant is die lone van blanke geskoolde arbeiders in Suid-Afrika, volgens die Ekonomiese en Loon Kommissie van 1926, belangrik hoër as in Europa, iets hoër as in Australië, ongeveer dieselfde as in Kanada en word dit slegs deur ooreenkomstige lone in die Verenigde State oortref. Volgens 'n growwe berekening was die inkome per hoof van die werkende natuurlikebevolking in 1923 £ 37, en vir die blanke bevolking £ 229, vir alle werkende persone gesamenlik (blank en nie-blank) £ 96 in vergelyking met £ 178 in Australië en £ 260 in Kanada. By hierdie vergelyking moet onthou word dat die blanke bevolking van Suid-Afrika 'n hoër ekonomiese en sosiale klas in die bevolkingsopbouw verteenwoordig as bv. die blankes van Engeland of Australië wat die hele bevolking, ook ongeskoolde arbeiders, omvat.

Dit is duidelik dat byna geen ongeskoolde immigrant in Suid-Afrika 'n werkkring sal kry nie tensy hy met die loon en lewensstandaard van die naturel tevrede wil wees. Aangesien verreweg die grootste persentasie van die immigrante in Amerika, Kanada ens. tot die ongeskoolde klas behoort, is dit taamlik veilig om aan te neem dat in hierdie bevolkingsopbouw die vernaamste oorsaak van die geringe immigrasie in Suid-Afrika te vind is. Die onbeduidende immigrasie in die suidelike negerstate in vergelyking met die noordelike state in die Verenigde State bewys ook gedeeltelik die belangrikheid van hierdie faktor.

Met die teenwoordige nywerheidsontwikkeling, blanke arbeidspolitiek van die Regering en van verskillende fabriek, is dit wel waarskynlik dat ons in die toekoms meer immigrante kan verwag. Op die oomblik word hierdie aanvraag egter in voorsien hoofsaaklik uit die klas van arm blankes wat duidelik tot uiting kom in die gedurige trek van die platteland na die stede. Ek meen dus dat ons kan aanneem dat, tensy deur magsfaktore soos een of ander vorm van segregasie die arbeidsveld vir die blankes aansienlik uitgebrei word, ons ook in die toekoms geen groot bevolkingsvermeerdering kan verwag in die vorm van 'n immigrasieoorskot nie.

* * *

Met die oog op hierdie feite mag die nuwe immigrasiewet waarskynlik vreemd lyk. Die inhoud van die wet is in kort as volg: Vanaf 1 Julie, later vroeër tot 1 Mei, 1930 word die maksimum getal immigrante wat die Unie mag binnekom van 'n bepaalde land beperkt tot 50 per jaar, uitgeslote die volgende lande: die Britse Gemenebes, Duitsland, Holland,

Italië, Noorweë, Portugal, Spanje, Swede, Switserland en die Verenigde State. 'n Immigrasie Raad, bestaande uit 5 lede, word ingestel om toesig te hou oor immigrasie. Art. 3 van die wet bepaal egter dat meer as 50 van enige van die beperkte lande mag toegelaat word deur die Raad op voorwaarde dat die totale getal so toegelaat van al die beperkte lande saam nie 1000 sal te bowe gaan nie.

Om die bedoeling van die wet te begryp is dit nodig om aan te toon hoe die karakter van die immigrasie in Suid-Afrika gedurende die laaste jare verander het. Die volgende syfers gee die nuwe aankomelinge uit die lande wat deur die wet affekteer sal word.

Nuwe aankomelinge in die Unie van:

	1920	1923	1926	1927	1928	1929
Griekenland	56	53	80	120	107	207
Suid-Slawië	x	x	24	55	88	30
Letland	x	x	94	176	269	400
Litoue	—	190	974	1112	1323	1379
Pole	—	31	170	243	365	528
Rusland	513	86	74	106	109	69
Palestina	x	x	—	—	34	81

(x Die syfers is nog nie apart spesifiseer nie.)

Die getalle van emigrante uit Suid-Afrika na hierdie lande is onbetekenend.

Interessant is om hiermee te vergelyk die volgende syfers wat die immigrasie uit en die emigrasie na die lande van Noord- en Wes-Europa weergee:

Jaar	Immigrasie	Emigrasie
1924	4425	5687
1927	4579	3904
1929	4763	3418

Die aansienlike oorskot vir 1929 is hoofsaaklik toe te skrywe aan die koms van ongeveer 700 Hollanders en Belge in verband met die nuwe diamantslyperye.

Nog meer sprekend is die volgende gegewens: Gedurende die jare 1924—29 was die netto-verlies aan Britse onderdane ongeveer 1800 terwyl die netto-wins van ander lande 14,527 was waarvan die oorgrote meerderheid van Oos-Europa afkomstig is. Verder, gedurende 1924—1928 was die netto-toename in die getal Noord- en Wes-Europeane 831 of 9,8 pCt. van die totale vermeerdering, terwyl die toename van die Oos-Europeane 7576 of 87,4 pCt. van die totaal was.

Al hierdie syfers wys duidelik op die algemene tendens in die Suid-Afrikaanse immigrasie gedurende die laaste jare. Volgens gegewens verstrekk aan die betrokke Minister besit meeste van die Oos-Europeane geen geld. Hulle word ook toegelaat op krediebriewe. Van die inkomelinge is ongeveer 22 pCt. afhanklikes, slegs 3 pCt. is landbouers, terwyl 80 ander beroepe het. Meeste van die Litouers ens. word opgeneem in die kleinhandel, ens. — bedryfstakke waar daar alreeds 'n tendens tot 'n teveel bestaan.

Van die standpunt van die bestaande bevolking in Suid-Afrika kan hierdie wet nie anders as toegejuig word nie. Ekonomies gesien kan die besproke klas van immigrante nie as 'n bate vir die land beskou word nie. Deur hulle laë lewensstandaard vorm hulle 'n bedreiging vir bepaalde beroepsklasse van die bestaande bevolking — tot 'n groot mate vul hulle nie 'n behoefte of leemte in 'n groeiende ekonomiese stelsel nie, maar het hulle meer 'n verplaasende uitwerking waardeur bestaande blanken buite werk geplaas word. Op die lang duur moet nuwe kompetitiese wel stimulerend werk, maar dis onwaarskynlik dat hierdie klas 'n gesonder konkurensiestelsel of gesonder besigheidstoestande bevorder. Van 'n sosiale of breed nasionale standpunt is hierdie Oos-Europeane nog minder gewens. Waar die strewe in Suid-Afrika is om 'n nasionale sosiale lewe en kultuur op te bou op Wes-Europese grondslag, is dit onwenslik om hierdie bevolkingselemente, so vreemd aan en onassimileerbaar in die Suid-Afrikaanse samelewing, op te neem. Soveel te meer word juis gewenste immigrante van die Germaanse lande in Suid-Afrika aangemoedig.

Op die abstrakte reg of regverdigheid van immigrasiebeperkings van sommige lande teenoor anders kan hier natuurlikerwys nie ingegaan word nie. Alleen moet onthou word dat ons hier te doen het nie slegs met 'n reg op geografiese migrasie, maar met 'n vraagstuk van rassevermenging, en met 'n proses van ekonomiese en sosiale migrasie vanuit laër strata na hoër strata in die samelewing.

AANTEKENINGEN.

De ontwikkeling van die Margarine-Industrie.

In het jongste nummer van het kwartaalsbericht van de Amsterdamsche Bank komt een beschouwing voor van den heer Anton Jurgens, waaraan wij het volgende ontleenen.

Na een inleiding over het ontstaan van margarine en haar beteekenis voor de volksvoeding wordt de invloed van dit artikel op de handels- en betalingsbalansen van enkele landen aan de hand van voorbeelden nagegaan.

Denemarken als voornamelijk agrarisch land heeft als zoodanig een zeer belangrijke natuurboterproductie. De consumptie van natuurboter in Denemarken is echter gering, doordat de Denen op groote schaal de hooggeprijsde natuurboter uitvoeren; 80 a 90 pCt. van de kostbare natuurboter wordt naar het buitenland verkocht, terwijl de bevolking zelf margarine verbruikt, welke in Denemarken wordt gefabriceerd.

De margarine-consumptie in Denemarken is ongeveer viermaal zoo hoog als de natuurboter-consumptie en bedraagt niet minder dan ongeveer 22 KG. per jaar per hoofd, een cijfer, dat in geen enkel ander land bereikt wordt.

In 1929 bedroeg de waarde van den uitvoer van de natuurboter uit Denemarken niet minder dan ongeveer Kr. 520.000.000.

Het omgekeerde beeld vertoont Duitschland. De Duitse natuurboterproductie is niet voldoende om de binnenlandsche vraag te dekken. Hoewel de margarineconsumptie van ongeveer 7½ KG. per hoofd der bevolking nog voor zeer belangrijke uitbreiding vatbaar is, wordt er meer dan 136.000 ton natuurboter per jaar in Duitschland ingevoerd, ter waarde van ruim Mk. 458.000.000. Bij verdere stijging van de margarine-consumptie zou de Duitse betalingsbalans ontlast kunnen worden met het verschil tusschen de waarde der natuurboter en de aanmerkelijk lagere waarde van de grondstoffen, benodigd voor de margarine.

In Nederland is de toestand weer anders. Van de natuurboterproductie wordt een zeer belangrijk deel uitgevoerd, vooral naar Duitschland. De totale boterproductie bedroeg in Holland in 1928 85.000.000 KG. en de uitvoer bruto 47.000.000 KG., ter waarde van ongeveer f 88.000.000. Naast de natuurboterproductie heeft Holland een zeer belangrijke margarineproductie. Volgens het maandschrift van het Centraal Bureau voor de Statistiek bedroeg de Nederlandsche margarineproductie in 1928 140.000.000 KG. Hiervan werd 66.5 miljoen KG. in ons land zelf geconsumeerd, wat op een verbruik van 8.4 KG. per hoofd van de bevolking neerkomt; tegenover een gemiddeld natuurboterconsumptie van 5.8 KG.

Naast den boteruitvoer ter waarde van ongeveer f 88.000.000 bedroeg de margarine-uitvoer in 1928 89.000.000 KG. bruto ter waarde van f 52.000.000.

Wij zien dus in de drie verschillende landen den volgende toestand:

<i>Denemarken:</i>	Uitvoer natuurboter	Kr. 520.000.000
	Margarine-consumptie per hoofd	KG. 22
<i>Duitschland:</i>	Invoer natuurboter	Mk. 458.000.000
	Margarine-consumptie per hoofd	KG. 7.5
<i>Nederland:</i>	Uitvoer natuurboter	f 88.000.000
	Margarine-consumptie per hoofd	KG. 8.4
	Uitvoer margarine	f 52.000.000

Voor Nederland en Denemarken geldt in zekeren zin, dat voor iedere KG. margarine, welke geconsumeerd wordt, een KG. natuurboter van belangrijk hogere waarde voor export vrijkomt; terwijl voor Duitschland voor iedere KG. margarine, welke geconsumeerd wordt, 1 KG. natuurboter minder behoeft te worden ingevoerd.

Dan tenslotte de beteekenis van de margarine-industrie voor de nationale en internationale geld- en kapitaalmarkt.

ten, waarbij wij in het bijzonder moeten wijzen op de enorme kapitalen, welke door de margarine-industrie doorlopend noodig zijn voor haar grondstoffen-voorziening en voor de financiering van den margarinehandel. Verder de vele millioenen, benoodigd voor onderhoud en reparaties van tankbooten, tankinstallaties, fabrieken, autoparken, spoorwagens, enz.; dan de groote bedragen, welke de vaste activa vereischen. Voor de groote combinatie, welke in de Margarine Unie/Union was geconcentreerd, werd in 1929 meer dan f 18.000.000 vlottende middelen in vaste activa omgezet, terwijl voor reparaties, veranderingen en onderhoud over hetzelfde jaar f 13.000.000 besteed werd. Wij kunnen aannemen, dat in de vaste activa dezer combinatie een bedrag van ongeveer f 175 millioen is geïnvesteerd.

Tot op den huidigen dag is de margarine een specifiek Hollandsch product gebleven. Vanuit Holland heeft de margarine-industrie zich over geheel Europa ontwikkeld en meer dan vanuit eenig ander land wordt vanuit Holland tot in de uithoeken van de wereld margarine verzonden. Niet alleen in Nederlandsch-Indië, maar ook in China en Japan, op Haïti en Curaçao, in Zuid-Afrika en op de Philippijnen kan men blikjes Blue Band en andere kwaliteiten Hollandsche margarine koopen.

De margarine-industrie is sterk „Robstofforientiert“, niet alleen wat betreft den aanvoer van oliën, maar in het bijzonder ook ten opzichte van de melk-verhoudingen. Dit was één der redenen waarom de firma Van den Bergh te Oss er in 1890 toe overging haar fabriek naar Rotterdam te verplaatsen, waar aan den overkant van de Maas, aan diep vaarwater en gunstige spooransluitingen, haar etablissementen werden gebouwd. Ook de fabrieken, welke later in het buitenland verzezen, vertoonen grootendeels deze „grondstof-oriëntatie“. Er ontstonden in Engeland fabrieken langs de Theems, de grootsten in Purfleet en in Fulham; in Duitsland vooral aan den Beneden-Rijn in Cleve en Goch; verder ontstonden er in Hamburg en Westfalen belangrijke margarine-centra.

Na gewezen te hebben op het feit, dat de margarinehandel in het teeken van den steeds wederkerenden concurrentiestrijd heeft gestaan en na het samengaan van de Jurgens en Van den Bergh concerns gereleveerd te hebben; wijdt de schrijver eenige aandacht aan het daarna doorgevoerde rationaliseeringsproces om tenslotte te besluiten met een beschouwing over het concentratieproces van het Margarine-concern.

Naast het rationalisatieproces zette zich het concentratie-proces verder door. De Margarine Unie en Union waren thans de grootste combinatie op het gebied der margarine- en vetindustrie, met aanzienlijke belangen in de zeepnijverheid, welke laatste voor haar voornaamste grondstoffen en vetzuren de klant was van de oliefabrieken der margarine concerns.

Een zeer belangrijke stap in het concentratieproces was de combinatie met de Schicht-groep, één der oudste concerns in Midden- en Oost-Europa op het gebied van margarine, eetbare vetten, en vooral op het gebied van zeep en aanverwante artikelen.

Van de Schicht-bedrijven zijn vooral bekend de groote fabrieken in Aussig; verder bezit de Schicht-groep een belangrijk aantal fabrieken in Oostenrijk, Hongarije, Polen, Duitsland, Zwitserland, Jugoslavië en Roemenië.

Een volgende stap in het concentratieproces was de toetreding tot het Unie-concern van de ten onzent zeer bekende H. Hartog's Fabrieken te Oss, welke uitgebreide zaken vooral in margarine- en eetbare vetten dreven en tevens een belangrijk exportbedrijf hadden.

Naast de overeenkomsten met deze belangrijke groepen, werden er verder nog overeenkomsten met één aantal kleinere zaken afgesloten, waardoor de Margarine Unie er in slaagde haar organisatie op vele punten te completeren en af te ronden.

De combinatie, welke alle vorigen in de schaduw stelde, zou echter zijn de op 1 Januari 1930 in werking getreden fusie met het Lever Concern, de vooral in de zeepindustrie bekende Engelsche onderneming, welke haar vertakkingen over de geheele wereld heeft.

Hoewel Lever, naast haar overwegende zeepbelangen, een aanzienlijken margarinehandel heeft — vooral in Engeland — moet deze combinatie vooral bekeken worden vanuit het gezichtspunt der grondstoffenvoorziening. Naast de kwantiteiten palmpitten, grondnoten en andere oliehoudende vruchten en zaden, welke de oliefabrieken van het margarine-concern verwerken, gebruikt het Lever-concern eveneens zeer belangrijke hoeveelheden van dergelijke grondstoffen voor haar zeepfabricage. Door de plaats gevonden hebbende concentratie is de positie op de grondstoffenmarkt voor het Unilever-concern, dat als koper optreedt

voor de dekking van de omvangrijke grondstoffenbehoefte van Jurgens, van den Bergh, Lever, Schicht en Hartog, aanmerkelijk versterkt, ofschoon uiteraard in een industrie als deze van een grondstoffen-monopolie nimmer sprake kan zijn.

Wel is in de laatste jaren een dalende tendenz in de grondstoffenprijzen waar te nemen, doch deze is geredelijk te verklaren uit het zeer versterkte aanbod van plantaardige grondstoffen, als gevolg van de overvloedige oogsten der laatste jaren. Onderstaande cijfers geven hiervan een duidelijk beeld:

Ind. Grondnoten	1927	536.000 ton
	1929	1.075.000 „
Copra (Exporten)	1927	830.000 „
	1929	1.050.000 „
Soyaboonen	1927	871.000 „
(Importen in Europa)	1929	1.600.000 „

De stijging in de soyaboonen-verschepingen werd verder in de hand gewerkt door den bijzonder lagen zilverprijs, welke onder meer het aanbod van soya- en sesamzaad in China zeer sterk heeft bevorderd.

De Jurgens Limited, de Van den Berghs Limited, de Anton Jurgens' Vereenigde Fabrieken, de Van den Bergh's Fabrieken en de Hollandsche Vereeniging tot Exploitatie van Margarinefabrieken, welke alle op hun beurt talrijke andere zaken beheerschen, zijn in handen van de Unilever Limited en de Unilever N.V. In de Unilever Limited zijn verder ingebracht alle gewone Lever-aandeelen.

De beheerschende aandeelen der Unilever N.V. en der Unilever Limited worden ieder voor de helft ingebracht in een Hollandsche holding company en in een Engelsche holding company; terwijl alle aandeelen op één na van de Hollandsche holding company gehouden worden door de Unie-groep, wordt het ééne aandeel der Hollandsche holding Company gehouden door de Engelsche holding company. Hetzelfde geldt voor de Engelsche holding company. Hier van zijn alle aandeelen op één na in handen der Lever-groep, terwijl het ééne aandeel der Engelsche holding company gehouden wordt door de Hollandsche holding company.

BOEKAANKONDIGING.

Het Bevolkings- en Emigratievraagstuk in Nederland en in den Nederlandschen landbouw door A. Sevenster.
(H. Veenman & Zonen, Wageningen).

Het bovengenoemde geschrift is een proefschrift ter verkrijging van den graad van doctor in de Landbouwkunde aan de Landbouwhoogeschool te Wageningen. Van de meeste proefschriften over economische onderwerpen onderscheidt het zich daardoor, dat de schrijver jaren lang in het practische leven heeft gestaan en als Nederlandsch Rijkslandbouwconsulent te Parijs gelegenheid heeft gehad met betrekking tot de behandelde vraagstukken veel waar te nemen en te overdenken. Deze waarnemingen en overdenkingen zijn ongetwijfeld zijn arbeid ten goede gekomen.

De schrijver begint met theoretische beschouwingen over wat onder overbevolking, waarover na den oorlog zooveel is gesproken, soms zelfs in een soort paniekstemming, moet worden verstaan. Hij onderscheidt daarbij absolute overbevolking en relatieve overbevolking. De absolute overbevolking kenmerkt zich door gebrek aan de eerste levensnoodigheden en daaruit voortvloeiende armoede, hongersnood en sterfte. Bij relatieve overbevolking ontstaat wel geen absoluut gebrek, maar toch een daling van den levensstandaard beneden het peil, waarop hij bij een kleinere bevolking zou staan.

In Nederland is, meent de schrijver, niet alleen van absolute, maar ook van relatieve overbevolking geen sprake, getuige de stijging van den levensstandaard. Wel kan er relatieve overbevolking zijn van bepaalde groepen. En dit is, naar de heer Sevenster meent, het geval met de landbouwondernemers Emigratie van deze is dan ook gewenscht. Indien de emigreerende boeren kapitalen medenemen, die grooter zijn dan het gemiddeld kapitaal per hoofd onzer bevolking, zal de welvaart door hun vertrek echter ongunstig worden beïnvloed. Ook is het een bezwaar, dat het vaak de meest energieke elementen der bevolking zijn, die tot landverhuizing over gaan.

De oplossing van het werkloosheidsvraagstuk in de nijverheid zal langs den weg der emigratie, naar schrijver meent, niet kunnen worden bereikt. Ofschoon behalve in enkele streken, er niet te veel landarbeiders zijn, zou hunne emigratie bevorderd kunnen worden, om te voorkomen, dat de toeneming der plattelandsbevolking al te zeer de industrieele arbeidersbevolking doet toenemen.

Niet het minst lezenswaardige deel van het boek vormen de opmerkingen, die de schrijver maakt over wat men met emigratie kan bereiken en voor welke bezwaren men daarbij komt te staan. Ofschoon hij de betekenis der emigratie ter oplossing van bevolkingsvraagstukken niet ontkent, ziet hij daarin toch niet een zoo krachtig middel ter beëindiging der overbevolking als velen wel doen.

Inzonderheid worden aan de praktijk ontleende opmerkingen gemaakt naar aanleiding van de emigratie naar Frankrijk. Duidelijk worden hier de moeilijkheden in het licht gesteld, waarvoor men in dezen is komen te staan. Het resultaat der pogingen, om Nederlandsche landbouwers en landarbeiders naar Frankrijk te doen emigreeren, is dan ook in verhouding tot de gedane moeite en gemaakte kosten bedroevend klein.

In het laatste hoofdstuk bespreekt de schrijver de organisatie der landverhuizing in Nederland. Naar zijne meening is het aantal lichamen, officieele en andere, die zich met het emigratievraagstuk bezig houden, veel te groot in verhouding tot de geringe behoefte aan emigratie, die tot nu toe hier te lande bestaat. Ook met het oog op een eventueel versterkte behoefte aan emigratie, die in de toekomst zou kunnen optreden, acht de heer Sevenster centralisatie van de overheidsbemoeiing in dezen gewenscht.

J. SMID.

Voorburg.

Moody's Bank, Insurance and Finance Manual 1930
Edition (Moody's Investors Service Ltd. London, New-York. Prijs £ 6/6/-).

Deze lijvige handleiding, bijna 2800 pagina's omvattend, geeft uitvoerige gegevens over Amerikaanse en buitenlandse banken, de Federal Reserve banken, Amerikaanse en buitenlandse Investment Trusts en verzekeringsmaatschappijen en financierings- en hypotheekbanken. Door wekelijksche berichten wordt deze handleiding, die van internationale betekenissen is, up to date gehouden.

Zeer uitvoerig zijn de gegevens over Amerikaanse banken. Zoo vindt men er o.a. vermeld de winsten over de laatste drie jaren, de winst per aandeel, het dividend; toeneming van het kapitaal, van de reserves en de deposito's sinds 1915. De voornaamste banken en de circulatiebanken in het buitenland worden eveneens behandeld.

Van de Amerikaanse investment trusts zijn gedetailleerde overzichten gegeven en, voorzooverre bekend, zijn ook de effectenportefeuilles gepubliceerd. Daarnaast worden de belangrijkste Britsche, Schotse en Canadeesche instellingen behandeld.

Een boek, waarvoor ongetwijfeld belangstelling zal bestaan met het oog op de gegevens, die het op internationaal financieel gebied verschaft.

MAANDCIJFERS.

EMISSIES IN JUNI 1930.

Staatsleeningen ..... f 68.497.500,—
zijnde:

Duitsland

Intern. f 73.000.000 5½ %
Duitsche Rijksl. 1930 a
90 % ..... f 65.700.000

Spanje

Kon. Spanje Goud-Pesetas
6.000.000 6 % schatkist
goud-obl. a 93¼ % .... f 2.797.500

Prov. en Gemeentelijke Leeningen¹⁾ .. 14.393.775,—
zijnde:

Nederland

Gem. Rotterd. f 14.340.000
4½ % obl. a 100⅞ % . f 14.393.775

Bank- en Credietinstellingen ..... „ 7.325.000,—
zijnde:

Nederland

Obligatiën

N. V. Koloniale Bank
f 5.000.000 5 % obl. a 98 % f 4.900.000

Noorwegen

Obligatiën

Norges Kommunalbank
\$ 1.000.000 5 % 40-jar.
goud-obl. a 97 % ..... f 2.425.000

Hypotheekbanken ..... „ 116.000,—
zijnde:

Nederland

Aandeelen

Arnhemsche Hypotheek-
bank voor Nederland
f 400 000 aand. a 250 %²⁾,
waarop 10 % gestort.. f 100.000
Groninger Hypotheek-
bank voor Nederland
f 100.000 aand. a 160 %³⁾,
waarop 10 % gestort.. f 16.000

Industrieële Ondernemingen ..... „ 1.050.000,—
zijnde:

Nederland

Aandeelen

Bierbrouw. „De drie Hoef-
ijzers” f 500.000 cert. v.
gew. aand. a 210 % .. f 1.050.000

Electr.-, Gas-, Tel.-, Telegr.- en Wa-
terl. Maatschappijen ..... „ 2.468.750,—
zijnde:

Amerika

Aandeelen

American and Foreign
Power Co. Inc. 10.000
\$ 6 cum. pref. aand. z.n.w.
a 98½ % p. aand. .... f 2.468.750

Diversen ..... „ 4.840.000,—
zijnde:

Nederland

Aandeelen

's-Gravenhaagsche Grond-
Maatsch. „De Escamp”
f 250 000 aand. a 100 %⁴⁾ f 250.000

Obligatiën

N. V. Financ. Mij. voor
Buitent. Wegenbouw
(Finaweg) f 4.000.000
6 % obl. a 98½ % .... f 3.940.000
Stichting Sportpark „Am-
stelrust” f 6.500.000
4½ % obl. a 100 % .... f 650.000

Totaal .... f 98.691.025,—

¹⁾ Prov. Utrecht f 2.915.000 4½ % obl. a 100⅞ %; deze leening diende geheel voor conversie.

²⁾ Koers voor aandeelh.; voor vrije inschrijvers 280 %.

³⁾ Koers voor aandeelh.; voor vrije inschrijvers 170 %.

⁴⁾ Koers voor aandeelh.; voor vrije inschrijvers 110 %.

Totaal der emissies in Januari ... f 41.591.037,50
Februari .. „ 54.087.375,—
Maart .... „ 72.415.737,50
April .... „ 52.841.147,50
Mei ..... „ 34.085.545,—
Juni ..... „ 98.691.025,—

Algemeen Totaal ..... f 353.711.867,50

Voorts werd in de afgelopen maand hier te lande de inschrijving opengesteld op een beperkt bedrag:

5 % 20-jar. Conv. Gold Deb. Cities Service Company a
100 % (introductie);
60.000 aand. a frs. 610 S. A. des Automobiles Peugeot (introductie);
27.500 pref. aand. z. n. w. The Gamewell Company (introd.);

§ 4.000.000 6 % cert. of participation Mitteld. Kraftwerk Magdeburg A.G. 98 % (introdactie); en op de volgende obligatieleeningen:

	Guldens	Rente-voet	Emissie-koers
R.K. Ziekenhuis „Driekoningen Hospitaal”, Keulen	225.000	7 %	97½%
Ver. v. d. H. Vincentius van Paulo, den Haag	250.000	5 %	99¾%
R.K. Kerkbestuur der Par. v. d. H. Jozef, Hillegom	220.000	5 %	99¾%
Congr. der E.E. P.P. Maristen, Hulst	95.000	5 %	100 %
R.K. Kerkleen „St. Trinitatis”, Leipz.	780.000	8 %	100 %
R.K. Kerkbest. der Par. v. Christus Koning, Hillegersberg	165.000	5 %	99¾%
R.K. Gesticht tot Besch. v. Meisjes; Aken	130.000	7 %	98 %
Parochie v. d. H. Nicolaas, Utrecht	160.000	5 %	99¾%
Ver. v. d. H. Catharina van Senen, Voorschoten	250.000	5 %	99¾%

PRODUCTIE DER STEENKOLEN-, BRUINKOLEN- EN ZOUTMIJNEN.
(Gegevens verstrekt door den Hoofdingenieur der mijnen.)
I. Gezamenlijke Steenkolenmijnen.

	Mei 1930	Jan./Mei 1930	Jan./Mei 1929
Prod. Steenkolen in tonnen ..	1.016.695	5.035.438	4.657.490
Aantal normale werkdagen ..	26	127	126

II. Bruinkolenmijn „Carisborg”.

	Mei 1930	Jan./Mei 1930	Jan./Mei 1929
Netto-productie in tonnen ..	22.654	106.096	53.751,4
Aantal normale werkdagen ..	26	118	57

III. Zoutmijnen.
(Kon. Ned. Zoutindustrie te Boekelo.)

	Mei 1930	Jan./Mei 1930	Jan./Mei 1929
Afgeleverd:			
Geraff. zout	3.459	16.128	15.609
Industriezout	56	277	247
Afvalzout	270	1.071	1.103
Aantal normale werkdagen ..	26	125	127

Arbeiders.

Aantal.	Gezamenlijke Steenkolenmijnen	Bruinkolenmijn „Carisborg”	Zoutmijnen
1 Juni 1930	{ 11.100 ¹⁾ 26.398 ²⁾	159	142
1 Juni 1929	{ 10.571 ¹⁾ 24.403 ²⁾	171	215

1) 16.883 ton ruwe bruinkool en 5.771 ton bruinkoolbrik.
2) bovengronds. *) ondergronds.

GIRO-KANTOOR DER GEMEENTE AMSTERDAM.

	Mei 1930		Mei 1929	
	In miljoenen	Aantal	In miljoenen	Aantal
Giro's (eenzijdige vermelding)				
Girobetalingen aan gemeentestellingen	f 125.-	35.603	f 118.1	29.434
Girobetalingen aan particulieren	„ 23.2	120.415	„ 18.-	93.187
Geldomzet.				
Ontvangsten	„ 5.5	7.461	„ 5.-	7.079
Betalingen	„ 7.9	35.778	„ 7.1	36.200
Part.rekeninghouders	„ 23.61	39.966 ¹⁾	„ 19.91	35.624 ²⁾
Waarvan rekeningh. welke gelden voor 1 jaar vast hebben gedeponereerd	„ 9.9	4.136 ²⁾	„ 9.7	3.781 ²⁾
Giro-depos. kas Gerzon	„ 0.14	467	„ 0.14	443

1) Gemiddeld saldo te goed. 2) Einde der maand.

POSTERIJEN, TELEGRAFIE EN TELEFONIE.

	Opbrengst	
	Mei 1930	Mei 1929
Posterijen	f 3.781.192,-	f 3.723.495,-
Telegrafie	„ 575.550,-	„ 623.667,-
Telefonie	„ 1.908.044,-	„ 1.955.079,-

OVERZICHT DER RIJKSMIDDELEN.
(In Guldens)

	Juni 1930	Sedert 1 Januari 1930	Overeenkomstige periode 1929
Directe belastingen.			
Grondbelasting	3.933.398	14.386.376	12.912.614
Personeele belasting ..	3.299.470	11.054.796	9.511.092
Inkomstenbelasting ..	4.317.127	53.116.495	49.118.228
Vermogensbelasting ..	736.629	8.878.558	8.230.626
Dividend- en tantiemebelasting	2.579.159	8.176.450	8.690.030
Invoerrechten.	5.008.371	34.768.045	32.836.408
Statistiekrecht.	329.556	2.096.887	2.245.986
Accijnzen.			
Zout	127.378	1.150.418	917.944
Geslacht	897.220	5.864.442	5.760.065
Wijn	564.668	1.317.818	1.350.223
Gedistilleerd	2.619.581	17.722.396	17.141.832
Bier	1.486.983	7.386.250	6.420.422
Suiker	4.141.642	24.361.815	22.447.433
Tabak	2.523.052	14.424.697	13.166.464
Belasting op gouden en zilveren werken	86.489	532.211	501.751
Indirecte belastingen.			
Zegelrechten	12.262.849 ^{a)}	13.279.240 ^{a)}	13.993.492
Registratierechten	1.677.201	14.418.651	18.296.919
Successierechten	2.407.380	21.584.036	21.724.208
Domeinen, wegen en vaarten	186.886	2.398.540	1.721.152
Staatsloterij	167.443	402.128	402.395
Loodsgelden	375.623	2.422.213	2.386.394
Totaal-Generaal ..	39.728.105	259.742.462	249.775.678

^{a)} Hieronder begrepen f 368.456 wegens zegelrecht van nota's van makelaars en commissionairs in effecten, enz. (Beursbel.). ^{b)} Id. f 2.498.735. ^{c)} Id. f 4.158.770.

HEFFINGEN VOOR HET LEENINGFONDS 1914.

	Juni 1930	Sedert 1 Januari 1930	Overeenkomstige periode 1929
Verdedigingsbelast. I	871.282	10.410.025	9.422.051
Verdedigingsbelast. II	1.462.767	18.007.392	16.300.691
Opcenten:			
Grondbelasting	790.432	2.891.765	2.594.377
Personeele belasting ..	602.616	2.074.742	1.866.128
Inkomstenbelasting ..	20.519	25.178	344.541
Vermogensbelasting ..	432.845	5.005.465	4.600.187
Dividend- en tantiemebelasting	851.122	2.698.228	2.867.710
Accijnzen op Suiker	830	2.008.800	4.489.487
„ „ Wijn	112.934	263.564	270.045
Gedistilleerd	261.958	1.772.240	1.714.183
Zegelrecht van buitl. eff.	138.484	718.900	653.056
Totaal	5.545.790	45.876.299	45.112.456

HEFFINGEN VOOR HET WEGENFONDS.

Wegenbelasting	511.873	7.432.417	6.241.641
Rijwielbelasting	15.580	172.932 ¹⁾	84.200
Totaal	527.453	7.605.349	6.325.814

¹⁾ 90 % der werkelijke opbrengst; art. 39 der Wegenbel. wet.

SPLITSING VAN DE OPBRENGST DER GROND-, PERSONEELE-, INKOMSTEN- EN VERMOGENSBELASTING SEDERT 1 JANUARI 1930.

Dienstjaren	Grondbelasting	Personeele belasting	Inkomstenbelasting	Vermogensbelasting
1927/28	—	—	199.865	667
1928/29	6.516	98.575	950.343	157.578
1929/30	4.168.573	4.515.808	51.893.651	8.707.786
1930/31	10.211.287	6.440.413	72.636	12.527
Totaal ..	14.386.376	11.054.796	53.116.495	8.878.558

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** betekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

BANKDISCONTO'S.

Table of bank discounts for various locations including Ned., Athene, Batavia, Belgrado, Berlijn, Boekarest, Brussel, Budapest, Calcutta, Danzig, Helsingfors, and Kopenhagen, with dates and rates.

OPEN MARKT.

Table of open market exchange rates for Amsterdam, Londen, Berlijn, and New York, showing rates for various dates from 1930 to 1914.

*) Koers van 18 Juli en daaraan voorafgaande weken t/m Vrijdag.

WISSELKOERSEN.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Table of exchange rates in the Netherlands for locations like Londen, Berlijn, Parijs, Brussel, and Batavia, with dates and rates.

Table of exchange rates for Zwitserland, Weenen, Praag, Boekarest, Milaan, and Madrid, with dates and rates.

Table of exchange rates for Stockholm, Kopenage, Oslo, Helsingfors, Buenos Aires, and Montreal, with dates and rates.

*) Noteering te Amsterdam. **) Not. te Rotterdam. 1) Part. opgave. In het eerste nummer van iedere maand komt een overzicht voor van een aantal niet wekelijks opgenomen wisselkoersen.

KOERSEN TE NEW YORK. (Cable).

Table of exchange rates in New York for Londen, Parijs, Berlijn, and Amsterdam, with dates and rates.

KOERSEN TE LONDEN.

Table of exchange rates in London for various locations like Alexandrië, Athene, Bangkok, Budapest, Buenos Aires, Calcutta, Constantin, Hongkong, Kobe, Lissabon, Mexico, Montevideo, Montreal, Rio de Janeiro, Shanghai, Singapoer, Valparaiso, and Warschau, with dates and rates.

1) In het vervolg worden de Mex. \$ niet meer in penc. doch in \$ genoteerd. 2) 90 dg.

ZILVERPRIJS

GOUDPRIJS *)

Table of silver and gold prices for Londen and N.York, with dates and rates.

1) In pence p. oz. stand. 2) Foreign silver in \$ c. p. oz. fine. 3) In sh. p. oz. fine.

STAND VAN 's RIJKS KAS.

Table showing the financial status of the state treasury, including Vorderingen, Verplichtingen, and Saldo, with dates and amounts.

1) In rekg.-crt. met 's Rijks Schatkist.

NEDERLANDSCH-INDISCHE VLOTTENDE SCHULD.

Table of the floating debt of the Netherlands-Indies, with dates and amounts.

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 21 Juli 1930.

		Activa.		
Binnenl. Wis- sels, Prom., enz. in disc.	Hfdbk. f 39.745.312,97 Bijbnk. „ 318.425,— Ag.sch. „ 9.908.625,88			f 49.972.363,85
Papier o. h. Buitenl. in disconto	.....			—
Idem eigen portef.	f 238.059.026,—			
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.	.....			238.059.026,—
Beleeningen incl. vrsch. in rek.-crt. op onderp.	Hfdbk. f 29.324.313,21 Bijbnk. „ 7.612.951,88 Ag.sch. „ 49.055.650,87			f 85.992.915,96
Op Effecten	..... f 82.714.856,25			
Op Goederen en Spec.	„ 3.278.059,71			85.992.915,96
Voorschotten a. h. Rijk	.....			—
Munt en Muntmateriaal				
Munt, Goud	..... f 64.844.385,—			
Muntmat., Goud	„ 325.820.298,38			
	f 390.664.683,38			
Munt, Zilver, enz.	„ 26.400.020,90			
Muntmat., Zilver	.....			417.064.704,28 ¹⁾
Belegging 1/3 kapitaal, reserves en pensioenfonds	.....			25.887.262,46
Gebouwen en Meub. der Bank	.....			5.000.000,—
Diverse rekeningen	.....			48.487.095,60
	f 870.463.368,15			
		Passiva.		
Kapitaal	..... f 20.000.000,—			
Reservefonds	.....			7.199.946,44
Bijzondere reserve	.....			8.000.000,—
Pensioenfonds	.....			6.697.557,50
Bankbiljetten in omloop	.....			806.995.835,—
Bankassigtiën in omloop	.....			373.210,91
Rek.-Cour. { Het Rijk f 2.366.590,26 saldo's: { Anderen „ 15.193.306,56				17.559.896,82
Diverse rekeningen	.....			3.636.921,48
	f 870.463.368,15			
Beschikbaar metaalsaldo	..... f 86.702.602,22			
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is	.....			216.756.505,—
¹⁾ Waarvan in het buitenland f 28.846.779,33.				

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Goud		Circulatie	Andere opschb. schulden	Beschikb. Metaal-saldo ¹⁾	Dek-tings-perc.
	Munt	Muntmat.				
21 Juli '30	64.844	325.820	806.996	17.933	86.703	50 1/2
14 „ '30	64.849	349.626	822.188	26.966	100.468	52
7 „ '30	64.853	367.054	833.931	20.154	115.624	53 1/2
30 Juni '30	64.861	367.054	843.171	32.117	107.805	52
23 „ '30	64.870	367.054	790.921	61.570	117.320	54
16 „ '30	64.873	367.054	806.139	54.024	113.629	53 1/2
22 Juli '29	65.751	383.668	801.154	22.942	140.290	57
25 Juli '14	65.703	96.410	310.437	6.198	43.521	54

Data	Totaal bedrag disconto's	Schatkist-promessen rechtstreeks	Beleeningen	Papier op het buitenl.	Diverse rekeningen ²⁾
21 Juli 1930	49.972	—	85.993	238.059	48.487
14 „ 1930	50.594	—	91.321	237.947	40.299
7 „ 1930	49.518	—	87.289	237.805	35.777
30 Juni 1930	50.100	—	108.527	237.682	34.241
23 „ 1930	51.092	—	86.756	237.570	31.753
16 „ 1930	51.898	—	89.084	237.518	36.842
22 Juli 1929	86.290	—	92.634	176.699	30.651
25 Juli 1914	67.947	—	61.686	20.188	509

¹⁾ Sedert den bankstaat van 14 Jan. '29 weder op de basis van 2/3 metaaldekking. ²⁾ Sluitpost activa.

SURINAAMSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulatie	Andere opschb. schulden	Discont.	Div. rekeningen ¹⁾
21 Juni 1930	931	1.278	563	1.037	513
14 „ 1930	900	1.274	624	1.038	510
7 „ 1930	901	1.352	617	1.039	508
31 Mei 1930	926	1.468	508	1.034	506
22 Juni 1929	810	1.480	650	978	400
5 Juli 1914	645	1.100	560	735	396

¹⁾ Sluitp. der activa.

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegrafisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Andere opschb. schulden	Beschikb. metaal-saldo
19 Juli 1930	161.200	—	273.100	53.000	30.760
12 „ 1930	161.500	—	278.200	50.800	29.900
5 „ 1930	162.200	—	276.900	52.000	30.640
21 Juni 1930	139.210	24.567	276.238	50.534	33.069
14 „ 1930	138.895	24.619	279.338	47.373	32.830
7 „ 1930	138.924	27.761	276.413	49.623	36.271
31 Mei 1930	138.933	27.350	272.725	49.399	37.433
20 Juli 1929	148.139	20.869	305.066	49.224	27.292
21 Juli 1928	173.470	13.495	314.172	50.197	41.217
23 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	4.842

Data	Dis-conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalb.	Beleeningen	Diverse rekeningen ¹⁾	Dek-tings-percentage
19 Juli 1930	—	134.600	—	***	49
12 „ 1930	—	138.600	—	***	49
5 „ 1930	—	156.600	—	***	49
21 Juni 1930	10.451	45.944	46.123	39.090	50
14 „ 1930	10.428	41.782	46.848	41.821	50
7 „ 1930	9.862	36.522	47.624	43.978	51
31 Mei 1930	9.583	37.520	53.640	34.127	52
20 Juli 1929	10.643	27.120	117.395	32.025	48
21 Juli 1928	14.561	27.422	87.540	50.926	51
25 Juli 1914	7.259	6.395	75.541	2.228	44

¹⁾ Sluitpost activa.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten in duizenden ponden sterling.

Data	Metaal	Bankbilj. in circulatie	Bankbilj. in Banking Departm.	Other Securities	
				Disc. and Advances	Securities
16 Juli 1930	156.371	365.121	50.359	6.218	20.392
9 „ 1930	156.585	363.804	51.904	6.266	19.911
2 „ 1930	157.228	363.583	52.738	29.917	19.408
25 Juni 1930	157.773	358.532	58.350	15.899	15.340
18 „ 1930	157.490	359.247	57.363	7.099	16.641
11 „ 1930	157.180	364.002	52.259	6.804	13.943
17 Juli 1929	155.665	367.325	47.118	13.568	23.635
22 Juli 1914	40.164	—	29.317	—	33.633

Data	Gov. Sec.	Public Depos.	Other Deposits		Reserve	Dek-tings-perc. ¹⁾
			Bankers	Other Accounts		
16 Juli '30	55.696	10.397	69.588	35.506	51.251	44 5/16
9 „ '30	54.126	9.264	69.533	36.237	52.782	45 13/16
2 „ '30	49.076	11.671	84.305	38.063	53.645	40
25 Juni '30	48.856	21.505	63.776	36.114	59.241	46 23/32
18 „ '30	46.476	16.578	58.332	35.687	58.243	52 19/32
11 „ '30	46.311	8.239	58.822	35.383	53.178	51 29/32
17 Juli '29	42.712	11.566	62.812	35.821	48.340	43 13/16
22 Juli '14	11.005	13.736	—	42.185	29.297	52

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in miljoenen francs.

Data	Goud ¹⁾	Zilver	Te goed in het buitenl.	Wissels	Waarv. op het buitenl.	Beleeningen	Renteloos voorschot a. d. Staat
11 Juli '30	44.457	357	6.744	24.068	18.988	2.765	3.200
4 „ '30	44.170	346	6.904	24.406	18.731	2.836	3.200
27 Juni '30	44.052	331	6.905	25.020	18.728	2.693	3.200
20 „ '30	44.005	319	6.820	23.626	18.683	2.721	3.200
12 Juli '29	39.661	554	7.318	25.997	18.487	2.457	3.200
23 Juli '14	4.104	640	—	1.541	8	769	—

Data	Bons v. d. zelfst. amort. k.	Diver-sen ²⁾	Circulatie	Rekg. Courant		
				Staat	Zelfst. amort.k.	Parti-culieren
11 Juli '30	5.395	1.605	72.859	3.113	4.459	6.769
4 „ '30	5.395	1.855	73.260	3.474	4.048	6.552
27 Juni '30	5.395	1.766	72.594	3.042	1.895	10.420
20 „ '30	5.395	1.879	71.846	3.199	1.820	9.340
12 Juli '29	5.769	1.414	64.554	5.854	6.166	5.844
23 Juli '14	—	—	5.912	401	—	943

¹⁾ Bij de stabilisatie is de goudvoorraad waardeerd volgens de nieuwe waarde van den franc. ²⁾ Sluitpost activa.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

22 Juli 1930.

In de eerste helft van de voorafgaande week bleef de stemming voor tarwe vrijwel onveranderd en kwamen aan de groote termijnmarkten in Noord- en Zuid-Amerika slechts kleine schommelingen voor. Waren de prijzen aan het slot van den eenen dag al iets hooger, meestal ging deze verbetering den volgende dag weer verloren. De vraag voor buitenlandse tarwe in Europa bleef beperkt en de omzetten bleven wel ongeveer van dezelfde grootte als den laatsten tijd het geval was, toen koopers zich bepaalden tot het dekken van hun spoedige behoefte aan tarwe in stoomende posities en op snelle aflading. Plotseling is in dezen toestand verandering gekomen, zijn de prijzen aan de termijnmarkten te Winnipeg en Chicago vrij belangrijk verhoogd, zijn de premies voor naar de kust van Amerika onderweg zijnde tarwe eveneens verhoogd en is een levendige vraag in Europa ontstaan voor buitenlandse tarwe, ook op verder verwijderde aflading. Zowel in Hardwinter, alsook in Manitoba's in verschillende gradeeringen werden groote contracten afgesloten, terwijl ook voor tarwe van anderen oorsprong, voornamelijk Plata en Australische tarwe, veel belangstelling bestond. Daarna trad weder eenige vermindering in de vraag in als reactie op de groote omzetten. De prijzen aan de termijnmarkt te Chicago stegen, nadat ze gedurende verscheiden dagen vrijwel onveranderd waren gebleven, plotseling 3 dollarcenten, te Winnipeg 4 dollarcenten per 60 lbs. Daarna trad weder een flinke verlaging in en het slot was voor Juli te Chicago $\frac{1}{2}$ dollarcent, te Winnipeg $1\frac{1}{4}$ dollarcent hooger dan een week geleden. In Zuid-Amerika volgde de prijsloop aan de termijnmarkten, die van de Noord-Amerikaansche en te Buenos Aires was het slot voor den Augustus termijn 24 cents, te Rosario 25 cents per 100 KG. hooger dan de vorige week. De oorzaak van deze plotselinge verhooging der tarweprijzen moet worden gezocht in de oogstberichten over de zomertarwe uit de Vereenigde Staten en Canada. In beide landen zijn de met zomertarwe bebouwde gebieden bezocht door een ongekende hittegolf, welke van zeer nadeeligen invloed is geweest op de waarschijnlijke opbrengst van het gewas. De tarweplanten bevinden zich in het critieke melkstadium en er bestaat gevaar voor te vroeg rijpen. Een der bekende oogstexperts in de Vereenigde Staten schatte op half Juli de opbrengst van zomertarwe in de staten Minnesota, Noord- en Zuid-Dakota en Montana op 171 miljoen bushels, terwijl het regeeringsrapport op 1 Juli de opbrengst van deze 4 staten op 190 miljoen bushels schatte. In Canada zijn de berichten niet gelijklopend. Terwijl in Manitoba de vooruitzichten nog gunstig zijn en voldoende regen is gevallen, is men in het Oosten en Zuiden van Alberta bevreesd, dat ernstige schade door de hitte en de droogte zal zijn veroorzaakt. In het Noorden en het Westen dezer provincie is voldoende vocht aanwezig en ontwikkelt de tarweplant zich snel. Ook in het midden en Zuiden van Saskatchewan hebben de planten van de hitte en droogte geleden. In het overige gedeelte van de provincie schijnt nog geen schade veroorzaakt te zijn. In Europa zijn de weersomstandigheden juist het tegenovergestelde van die in Noord-Amerika en men maakt zich ernstig bevreesd voor de nadeelige gevolgen van overvloed aan regen en gebrek aan warmte. In Frankrijk zijn de omstandigheden, vooral in het Zuiden, verre van gunstig. De particuliere schattingen van de opbrengst zijn verlaagd en bedragen nu $27\frac{1}{2}$ tot 30 miljoen quarters tegen een opbrengst in het vorige jaar van 46 miljoen quarters, terwijl de kwaliteit niet fraai belooft te worden. Wel zijn van de ruime opbrengsten van het vorige jaar nog belangrijke hoeveelheden aanwezig, doch de houders hiervan zijn op het oogenblik zeer terughoudend en het aanbod van inlandsche tarwe is in Frankrijk beperkt. Men

heeft in Frankrijk buitenlandse tarwe gekocht, doch veel hiervan zal niet voor de binnenlandsche consumptie gebruikt kunnen worden, omdat de regeling nog van kracht is, welke Fransche molens verplicht 97 pCt. inlandsche tarwe te vermalen. Ook in Italië wordt een belangrijk kleinere oogst verwacht dan in het vorige jaar. De weersomstandigheden zijn daar onzeker en men vreest, dat ook het natuurgewicht minder zal zijn. In Duitschland is na een periode van droogte veel regen gevallen, welke eerst van heilzamen invloed was op het te velde staande graan, doch waarover men zich op het oogenblik ongerust maakt, wanneer niet spoedig weder mooi weer intreedt. Niet speciaal over tarwe, doch over de rogge, waarvan men op vele plaatsen reeds met het snijden bezig is, maakt men zich bezorgd. De laatste schatting van de tarwe-opbrengst in Pruisen van 1 Juli bedraagt 10.555.000 quarters tegen de laatste schatting in 1929 van 8.950.000 quarters. Van rogge is die schatting nu 29 miljoen quarters tegen 28 miljoen in het vorige jaar. Er wordt echter bijgezegd, dat de weersomstandigheden sedert dit rapport werd opgemaakt, belangrijke veranderingen in de ramingen zullen kunnen veroorzaken. In Polen wordt de toestand van tarwe aangegeven door het cijfer 3.9, van rogge met 3.8. In het Poolse systeem beduidt 5 goed, 4 vrij goed en 3 gemiddeld. Sedert de vorige maand is er in den toestand van wintergraan weinig verandering gekomen. In Lithauen wordt de opbrengst van broodgraan geschat op 4.780.000 quarters tegen een opbrengst van 4 miljoen quarters in het vorige jaar. In Letland staat tarwe en rogge er goed voor, in Finland verwacht men een grootere dan gemiddelde opbrengst. In Roemenië is men met het snijden van tarwe bijna gereed gekomen en is men begonnen met dorschen. De resultaten lijken gunstig, de kwaliteit is bevredigend, alsook het natuurgewicht.

Voor rogge is in de tweede helft van de vorige week plotseling levendige vraag ontstaan tengevolge van de weersomstandigheden in West-Europa, waarvan nadeelige gevolgen worden gevreesd voor de kwaliteit. Wanneer niet spoedig een einde komt aan de periode van koud en nat weer, meent men, dat een groot gedeelte van den roggeoogst vochtig en van inferieure kwaliteit zal zijn. Tengevolge van deze omstandigheden bestond een levendige vraag voor buitenlandse soorten van droge, harde kwaliteit en zijn groote hoeveelheden Russische rogge verhandeld geworden. Ook hebben op enkele dagen omzetten plaats gevonden in Amerikaansche rogge, waarvoor de prijzen echter aanmerkelijk zijn verhoogd.

De prijzen van Plata-mais zijn in het begin der week niet veel veranderd en er bestond slechts matige consumptievraag, zoodat de omzetten niet groot waren. Voor de eerst binnenkomende booten werd een belangrijke premie boven later verwachte partijen verlangd en deze premie werd slechts schoorvoetend door koopers betaald, daar in het begin van Augustus verwachte mais verscheiden guldens per last goedkooper werd aangeboden. Er bestond voor stoomende Donau-mais meer belangstelling en daarin kwamen vrij geregeld zaken tot stand tot in de eerste dagen der week langzaam stijgende prijzen. Sedert is in de tweede helft der week de stemming voor alle maissoorten vaster geloopt en werden voor stoomende mais belangrijk hogere prijzen betaald, behalve voor zeer spoedig verwachte Plata-mais, welke slechts weinig steeg boven de hooge prijzen, welke daarvoor reeds golden. Op het oogenblik worden voor ladend/geladen Plata-mais en Donau-mais gelijke prijzen gevraagd. In stoomende posities is de Donau-mais nog goedkooper dan Plata-mais. Ook in Zuid-Afrikaansche mais, welke niet in die mate in prijs steeg, werden in de tweede helft der week belangrijke zaken afgesloten, op aflading in de eerstvolgende maanden. De vaster stemming voor mais moet ook aan het weer in Europa, worden toegeschreven en aan de verwachting, dat

AANVOEREN in tons van 1000 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	13/19 Juli 1930	Sedert 1 Jan. 1930	Overeenk. tijdvak 1929	13/19 Juli 1930	Sedert 1 Jan. 1930	Overeenk. tijdvak 1929	1930	1929
Tarwe	30.458	723.267	944.297	—	26.554	75.409	749.821	1.019.706
Rogge	11.830	244.283	118.945	—	24.650	—	268.933	118.945
Boekweit	241	9.376	12.637	—	1.512	40	10.888	12.677
Mais	18.298	523.273	374.678	1.275	90.063	105.041	613.336	479.719
Gerst	9.121	258.328	229.636	50	20.408	2.483	278.736	232.119
Haver	3.355	112.212	119.026	—	2.812	2.746	115.024	121.772
Lijnzaad	358	46.015	99.651	12.116	164.486	211.259	210.501	310.910
Lijnkoek	1.557	90.699	134.167	—	—	250	90.699	134.417
Tarwemeel	2.098	69.763	50.253	1.545	21.326	17.203	91.089	67.456
Andere meelsoorten	34	10.904	9.612	—	—	—	10.904	9.612

de consumptievraag zal verbeteren, terwijl de voorraden der binnenlandsche handelaren gering zijn. Het slot aan de termijnmarkt te Buenos Aires was 23 cents, te Rosario 20 cents per 100 KG. hooger dan de vorige week.

Als gevolg van de betere stemming voor tarwe en rogge zijn ook de gerst-prijzen sterk gestegen en bijna dagelijks werden tot hoogere prijzen flinke zaken tot stand gebracht. In verband met de lage prijzen voor gerst in vergelijking met die voor mais is de consumptie van gerst toegenomen. Terwijl Rusland op het oogeblik niet met gerst aan de markt is, moest aan de vraag voldaan worden door Donaugerst en Plata-gerst. Afladers aan den Donau zijn terughoudend en offereren slechts matig, daar de aanvoeren aan de Donauhavens op het oogeblik beperkt zijn, in verband met het binnenhalen van de tarwe- en gerst-oogsten.

Zaken in haver bleven in de afgelopen week beperkt. Duitschland is niet meer met haver aan de markt en in andere haversoorten wordt, behalve in Plata-haver, weinig aangeboden. In Duitschland zijn de vooruitzichten van haver, tengevolge van den overvloedigen regen, verbeterd, doch de opbrengst wordt aanmerkelijk kleiner geschat dan in het vorige jaar. In Pruisen wordt die volgens het officieele rapport van 1 Juli geschat op 29 millioen quarters tegen de laatste schatting in het vorige jaar van 36 millioen quarters.

KATOEN.

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons. Manchester, d.d. 16 Juli 1930.

De Amerikaansche katoenmarkt heeft wederom een rustige week doorgemaakt; prijzen hebben zich tusschen enge grenzen bewogen en toonen slechts weinig verandering. Egyptische katoen was verleden Vrijdag duurder, doch is sedert weer wat flauwer geworden, zoodat noteringen weer ongeveer op hetzelfde niveau waren als in ons laatste rapport genoemd. Tengevolge van politieke demonstraties en een oproer in Alexandrië, moest de beurs na een korte zitting weer gesloten worden. Loco-verkopen in Liverpool daalden de vorige week tot 15.460 balen, waarvan 1280 voor export bestemd. Het cijfer van deze week geeft den algemeen staat van den handel weer en het is wel vermeldenswaard, dat van de verkopen slechts ruim een derde, nl.

5510 balen, Amerikaansche katoen waren, terwijl het totaal aan Braziel- en Peru-katoen 4630 balen bedroeg, Egyptische en Soedaneesche 2870, Afrikaansche 1260 balen.

Ook in de Amerikaansche garenmarkt gaat weinig om. Er blijft een goede vraag bestaan, doch de werkelijke resultaten zijn verre van voldoende. Hier en daar hebben enkele spinners goede verkoopen tot stand weten te brengen, doch over het algemeen gaat er weinig om en dan nog slechts bescheiden kwanti. Gisteren werd er iets meer gedaan in ringtwist voor binnenlandsch gebruik, doch de verkregen prijzen gaven slechts weinig voldoening, terwijl spinner's marges weer geringer zijn geworden. Ook voor Egyptische garens bestaat slechts weinig belangstelling en zaken zijn op enkele uitzonderingen na beperkt tot kleine hoeveelheden in twist en weft. Ook in getwijnde garens, hetzij voor de binnenlandsche markt dan wel voor export, is de omzet slechts gering. De cijfers van den „Board of Trade“ betreffende den export van katoenen garens gedurende de maand Juni zijn de vorige week gepubliceerd en weerspiegelen zeer duidelijk den onvoldoenden stand van de katoenindustrie. De totalen voor Juni bedroegen in de vier afgelopen jaren als volgt:

1927	17.177.300	pond
1928	14.370.500	„
1929	12.283.100	„
1930	10.652.900	„

De voornaamste vermindering in ruwe garens komt voor rekening van Duitschland met 982.500 pond en Britsch-Indië 775.900 pond, doch de vermeerdering voor Nederland bedroeg 925.300 pond en het is wel vermeldenswaard, dat Duitschland en Nederland samen ongeveer de helft van onzen totaalexport van garens afnamen.

De doekmarkt ontwikkelt zich in die richting, zooals wij in ons vorig rapport hebben aangegeven. Er bestaat ongetwijfeld meer belangstelling voor stukgoederen en terwijl er meer belangstelling is van de meeste grotere Oostersche markten. Zooals ook slechts natuurlijk is, zijn biedingen na deze periode van inactiviteit over het algemeen te laag om tot zaken te leiden en waar het hoeveelheden betreft, zal het verschil tusschen koopers en verkoopers prijsidee heel wat kleiner moeten zijn om zaken

STATISTISCH OVERZICHT

Jaargemidd.	TARWE Hard Winter No. 2 loco Rotterdam/ Amsterdam per 100 K.G.		ROGGE American No. 2 ¹⁾ loco Rotterdam per 100 K.G.		MAIS La Plata loco R'dam/A'dam per 2000 K.G.		GERST Amer. No. 2 ²⁾ loco Rotterdam per 2000 K.G.		LIJNZAAD La Plata loco R'dam/A'dam per 1960 K.G.		STEENKOLEN Westfaalsche/ Hollandsche bunkerkolen, ongezeefd f.o.b. R'dam/A'dam per 1000 K.G.		PETROLEUM Mid. Contin. Crude 33 t/m 33.90 Bè s.g. per barrel		IJZER Cleveland Foundry No. 3 f.o.b. Middlesbrough per Eng. ton		KOPER Standaard Locoprijzen Londen per Eng. ton	
	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	fl.	%	Sh.	%	£	%
1925	17,20	100,0	13,07 ⁵	100,0	231,50	100,0	236,00	100,0	462,50	100,0	10,80	100,0	1,68	100,0	73/-	100,0	62,1/6	100,0
1926	15,90	92,4	11,75	89,9	174,25	75,3	196,75	83,4	360,50	77,9	17,90	165,7	1,89	112,5	86/6	118,5	58,1/-	93,5
1927	14,75	85,8	12,47 ⁵	95,4	176,00	76,0	237,00	100,4	362,50	78,4	11,25	104,2	1,30	77,4	73/-	100,0	55,14/-	89,7
Juni 1927	15,60	90,7	13,20	101,0	175,25	75,8	245,00	104,2	372,75	80,6	11,00	101,9	1,22	72,6	70/-	95,9	54,2/6	87,2
Juli	15,10	87,8	12,05	92,2	171,50	74,1	235,75	99,9	367,75	79,5	11,10	102,8	1,22	72,6	70/-	95,9	53,19/-	86,9
Augustus	14,87 ⁵	86,5	11,45	87,6	178,50	77,1	252,50	107,0	368,25	79,6	11,05	102,3	1,22	72,6	69/-	94,5	55,5/6	89,0
September	14,70	85,5	12,15	92,9	179,50	77,5	233,25	98,8	369,50	79,9	10,90	100,9	1,22	72,6	65/-	89,0	54,13/-	88,0
October	13,72 ⁵	79,8	11,45	87,6	178,75	77,2	230,50	97,7	359,00	77,6	10,90	100,9	1,22	72,6	65/-	89,0	55,5/-	89,0
November	13,45	78,2	12,12 ⁵	92,7	184,75	79,8	233,25	98,8	349,75	75,6	10,65	98,6	1,22	72,6	65/-	89,0	59,1/-	95,1
December	13,40	77,9	12,57 ⁵	96,2	201,00	86,8	246,25	104,3	348,25	75,3	10,60	98,1	1,22	72,6	65/-	89,0	60,2/-	96,8
Januari 1928	13,50	78,5	12,70	97,1	207,50	89,6	247,75	105,0	361,00	78,0	10,30	95,4	1,22	72,6	65/-	89,0	62,-	99,9
Februari	13,80	80,2	12,87 ⁵	98,5	226,50	97,8	243,75	103,3	361,00	78,0	10,00	92,6	1,21	72,0	65/-	89,0	61,12/-	99,2
Maart	14,60	84,9	14,00	107,1	240,75	104,0	255,75	108,4	350,75	75,8	9,95	92,1	1,19	70,8	65/6	89,7	61,3/6	98,6
April	15,30	88,9	14,97 ⁵	114,5	239,50	103,5	261,00	110,6	358,25	77,5	10,05	93,1	1,19	70,8	66/-	90,4	61,14/6	99,4
Mei	15,30	88,9	15,47 ⁵	118,4	238,50	103,0	260,75	110,5	372,00	80,4	10,60	98,1	1,19	70,8	66/-	90,4	62,15/-	101,1
Juni	14,37 ⁵	83,6	14,27 ⁵	109,2	234,00	101,0	252,50	107,0	365,25	79,0	10,10	93,5	1,19	70,8	66/-	90,4	63,17/-	102,9
Juli	14,25	82,8	13,07 ⁵	100,0	246,75	106,6	241,00	102,1	359,75	77,8	10,10	93,5	1,19	70,8	66/-	90,4	62,18/-	101,3
Augustus	12,00	69,8	12,62 ⁵	96,6	214,75	92,8	226,75	96,1	350,75	75,8	10,05	93,1	1,21	72,0	66/-	90,4	62,10/6	100,7
September	11,65	67,7	11,57 ⁵	88,5	198,75	85,9	198,25	84,0	350,75	75,8	10,00	92,6	1,21	72,0	66/-	90,4	63,8/-	102,1
October	12,27 ⁵	71,4	12,27	93,8	218,50	94,4	189,50	80,3	366,00	79,1	9,95	92,1	1,19	70,8	66/-	90,4	65,12/-	105,7
November	12,32 ⁵	71,7	12,07 ⁵	92,4	227,25	98,2	185,50	78,6	386,25	83,5	10,20	94,4	1,18	70,2	66/-	90,4	67,18/-	109,4
December	12,30	71,5	11,90	91,0	220,25	95,1	180,50	76,5	373,75	80,8	10,10	93,5	1,18	70,2	66/-	90,4	70,3/-	113,0
Januari 1929	12,35	71,8	12,20	93,3	231,50	100,0	194,25	82,3	365,00	78,9	10,10	93,5	1,16	69,0	66/-	90,4	75,10/6	121,7
Februari	12,72 ⁵	74,0	12,65	96,7	236,00	101,9	194,75	82,5	357,25	77,2	12,90	119,4	1,11	66,1	66/6	91,1	78,-	125,7
Maart	12,65	73,5	12,62 ⁵	96,6	233,00	100,6	191,75	81,3	359,00	77,6	12,00	111,1	1,11	66,1	67/-	91,8	89,8/-	144,0
April	12,12 ⁵	70,5	11,62 ⁵	88,9	218,00	94,1	185,25	78,5	373,25	80,7	11,05	102,3	1,11	66,1	68/-	93,2	82,17/6	133,5
Mei	11,12 ⁵	64,1	10,57 ⁵	80,9	198,25	85,6	177,50	75,2	363,50	78,6	11,15	103,3	1,16	69,0	69/6	95,2	75,4/6	121,2
Juni	10,87 ⁵	63,2	10,20	78,0	193,50	83,6	171,25	72,6	355,25	76,8	11,25	104,2	1,30	77,4	71/-	97,3	74,11/-	120,1
Juli	12,80	74,3	11,20	85,6	218,50	94,4	191,25	81,0	415,50	89,8	11,25	104,2	1,30	77,4	72/6	99,3	72,12/6	117,0
Augustus	13,12 ⁵	76,3	10,75	82,2	202,50	87,5	182,75	77,4	452,50	97,8	11,25	104,2	1,30	77,4	72/6	99,3	73,17/-	119,0
September	12,62 ⁵	73,4	10,20	78,0	191,00	82,5	172,00	72,9	506,75	109,6	11,40	105,6	1,30	77,4	72/6	99,3	74,19/-	120,7
October	12,10	70,4	9,87 ⁵	75,6	185,00	79,9	168,00	71,2	516,50	111,7	11,25	104,2	1,30	77,4	72/6	99,3	72,16/-	117,3
November	11,77 ⁵	68,5	9,20	70,4	174,00	75,2	164,75	69,8	483,25	104,5	11,35	105,1	1,30	77,4	72/6	99,3	70,5/-	113,2
December	12,62 ⁵	73,4	9,35	71,5	166,00	71,7	163,75	69,4	404,4	104,4	11,75	108,8	1,30	77,4	72/6	99,3	68,6/6	110,1
Januari 1930	12,67 ⁵	73,7	9,35	71,5	149,25	64,5	151,25	64,1	433,75	93,8	11,75	108,8	1,21	72,0	72/6	99,3	71,9/6	115,1
Februari	11,72 ⁵	68,2	8,17 ⁵	62,5	139,00	60,0	135,75	57,5	398,50	86,2	11,75	108,8	1,11	66,1	72/6	99,3	71,12/6	115,4
Maart	10,90	63,4	7,15	54,7	143,50	62,0	125,00	53,0	390,00	84,3	11,55	106,9	1,11	66,1	70/-	95,9	68,19/6	111,1
April	11,17 ⁵	65,0	7,62 ⁵	58,3	180,25	77,8	129,75	55,0	431,00	93,2	11,35	105,1	1,16 ⁵	69,3	67/6	92,5	61,3/-	98,5
Mei	10,45	60,8	6,55	50,1	148,50	64,1	114,50	48,5	405,00	87,6	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5	67/6	92,5	53,9/-	86,1
Juni	10,05	58,4	5,17 ⁵	39,6	148,50	62,9	103,75	44,0	385,50	83,4	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5	67/6	92,5	50,1/6	80,7
7 Juli	9,55	55,5	5,20	39,8	158,00	68,3	106,00	44,9	350,00	75,7	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5	67/6	92,5	48,15/-	78,5
14 "	9,25	53,8	5,25	40,2	168,00	72,6	102,00	43,2	317,00	68,5	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5	67/6	92,5	47,10/-	76,5
21 "	9,65	56,1	6,60	50,5 ¹⁾	160,00	69,1	114,00	48,3	362,00	78,2	11,35	105,1	1,18 ⁵	70,5	67/6	92,5	47,7/6	76,3

1) Men zie voor de toelichting op dezen staat de nummers van 8 en 15 Augustus 1928 (No. 658 en 659) pag. 689/90 en 709. 2) = Western vóór de invoering van

mogelijk te maken. De toon is echter beter, hoewel er geen aanzienlijke verbetering te rapporteeren valt.

Liverpoolnoteringen Oost. koersen 8 Juli 15 Juli
 9 Juli 16 Juli T.T. op Br.-Indië 1/5 1/5 1/5
 F.G.F. Sakellaridis 12,15 12,30 T.T. op Hongkong 1/3 1/3 1/3
 G.F. No. 1 Oomra 3,50 3,55 T.T. op Shanghai 1/5 1/5 1/5

Ontvangsten in- en uitvoeren van Amerikaansche havens.
 (In duizendtallen balen).

	1 Aug. '29 tot 11 Juli '30	Overeenkomstige periode	
		1928/29	1927/28
Ontvangsten Gulf-Havens.	8637	9384	8458
" Atlant.Havens			
Uitvoer naar Gr. Brittannië	1297	1840	1417
" " 't Vasteland etc.	4180	4638	5158
" " Japan.....	1233	1521	1044

Voorraden.
 (In duizendtallen balen).

	11 Juli '30	Overeenkomstig tijdstip	
		1929	1928
Amerik. havens.....	1610	674	756
Binnenland	620	253	386
New York	236	165	77
New Orleans	363	94	180
Liverpool	261	400	488

SUIKER.

In de afgelopen week werden op de meeste Suikermarkten weder nieuwe laagte recordprijzen behaald.

In Amerika werden flinke partijen ruwsuiker tot prijzen dalende tot 3 3/4 d.c. afgedaan. Op de New-York-sche termijnmarkt brokkelden prijzen dagelijks af en belanden aan het einde der week op de volgende cijfers: Juli 1.17; Sept. 1.22; Dec. 1.30; Jan. 1.32 en Mrt. 1.40, terwijl de laatste notering voor Spot Centr. 3.25 bedroeg.

De ontvangsten in de Atlantische havens der V. S. be-

droegen deze week 22.000 tons, de versmeltingen 71.000 tons tegen 64.500 tons verleden jaar en de voorraden 382.000 tons tegen 671.000 tons.

De laatste Cuba-statistiek is als volgt:

	1930	1929	1928
	Tons	Tons	Tons
Cubaproductie.....	4.671.260	5.156.315	4.037.833
Consumptie	53.601	77.315	113.833
Weekontv. afscheephavens...	19.594	24.763	30.582
Totaal sedert 1/1	3.044.853	4.154.664	3.073.138
Weekexport.....	45.780	95.311	61.069
Totale export sedert 1/1	1.646.042	2.976.062	1.978.029
Voorraad afscheephavens....	1.554.619	1.249.944	1.127.054
Voorraad binnenland.....	1.416.998	950.034	884.094

Volgens F. O. Licht is het weder overal gunstig voor de bieten.

In Engeland verlaagden raffinadeurs hunne prijzen deze week met 6 d. De markt voor Ruwsuiker was weer lusteloos, terwijl de Londensche termijnmarkt deze week nogal prijshoudend verliep. De slotnoteringen luiden als volgt:

Augustus	Bietsuiker basis 88° fob. Sh.	5/3
December	" " " " " "	5/6 1/4
Januari	Rietsuiker basis 96° cif.	6/4 1/2
Maart.....	" " " " " "	6/9
Mei.....	" " " " " "	7/-
Augustus	" " " " " "	7/3

Java: De markt bleef uiterst kalm. De V.I.S.P. kon nog ca. 5000 tons Superieur en 9000 tons No. 16/& hooger tot resp. f 9.— en f 8.— van de hand doen.

De afschepingen gedurende de maand Juni bedroegen volgens officieele gegevens slechts 141.700 tons.

Hier te lande volgde men hoofdzakelijk New-York en Hamburg. De noteringen op de Amsterdamsche termijnmarkt zakten nog ietwat in. Er ging flink wat om tengevolge van omzettingen van Augustus in latere maanden.

De noteringen luiden aan het einde der week: Aug. f 8 3/4; Dec. f 9 1/4; Mrt. f 9 1/2 en Mei f 9 1/2. De omzet bedroeg 9250 tons.

De Zichtbare Voorraden zijn volgens Czarnikow:

AN GROOTHANDELSPRIJZEN¹⁾

TIN locoprijzen Londen per Eng. ton		KATOEN for Middling locoprijzen New York per lb.		WOL gekamde Australische, Merino, 64's Av. loco Bradford per lb.		WOL gekamde Australische, Crossbred Colonial Carded, 50's Av. loco Bradford per lb.		RUBBER*) Standaard Ribbed Smoked Sheets loco Londen per lb.		SUIKER Witte kristal- suiker loco R'dam/A'dam per 100 K.G.		KOFFIE Robusta Locoprijzen Rotterdam per 1/2 K.G.		THEE Aft. N.-I. theev. A'dam gem. pr. Java- en Suma- trathee p. 1/2 K.G.		Indexcijfer v/h. Centr. B. v. d. Stat., herleid van 1913 = 100 tot 1925 = 100		Indexcijfer van The Economist, herleid 1927 = 100 tot 1925 = 100	
£	o/o	¢ cts.	o/o	pence	o/o	pence	o/o	Sh.	o/o	H.	o/o	cts.	o/o	cts.	o/o	100.0	100.0		
261.17/-	100.0	23,25	100.0	55,00	100.0	29,50	100.0	2/11,625	100.0	18,75	100.0	61,375	100.0	84,5	100.0	100.0	100.0		
290.17/6	111,1	17,55	75,5	47,25	85,9	24,75	83,9	2/-	67,4	17,50	93,3	55,375	90,2	94,25	111,5	93,2	92,9		
290.4/-	110,8	17,50	75,3	48,50	88,2	26,50	89,8	1/6,375	51,6	19,12 ^b	102,0	46,875	76,4	82,75	97,9	95,4	89,5		
296.9/6	113,2	16,85	72,7	47,25	85,9	26,00	88,1	1/6	50,5	18,37 ^b	98,0	47	76,6	81,25	96,2	96,1	89,6		
289.15/6	110,7	17,90	77,0	48,50	88,2	26,50	89,8	1/4,75	47,0	18,62 ^b	99,3	47	76,6	84	99,4	97,4	90,2		
292.-/6	111,5	19,70	84,7	48,50	88,2	26,50	89,8	1/5,25	40,8	18,50	98,7	45,375	73,9	—	—	96,1	92,2		
287.12/6	109,8	22,05	94,4	50,00	90,9	26,50	89,8	1/4,25	45,6	17,87 ^b	95,3	44,25	72,1	94,5	111,8	96,8	89,1		
264.2/6	100,9	20,65	88,8	50,25	91,4	26,75	90,7	1/4,375	46,0	16,87 ^b	90,0	45,25	73,7	93	110,1	96,8	88,6		
264.4/6	100,9	20,25	87,1	52,25	95,0	28,50	96,6	1/6,5	51,9	17,25	92,0	46	74,9	96	113,6	97,4	88,9		
266.13/6	101,8	19,70	84,7	51,50	93,6	28,75	97,3	1/7,75	55,4	17,87 ^b	95,3	46	74,9	89,25	105,6	97,4	88,2		
255.1/-	97,4	19,25	82,8	53,00	96,4	29,75	100,8	1/7,25	54,0	17,37 ^b	92,7	46	74,9	84,5	100,0	98,7	87,9		
233.10/6	89,2	18,35	78,9	54,75	99,5	31,75	107,6	1/3,75	44,2	16,75	89,3	46	74,9	79,5	84,1	98,8	87,9		
233.17/6	89,3	19,35	83,2	55,00	100,0	33,25	112,5	1/0,75	35,8	16,87 ^b	90,0	47	76,6	79	93,5	98,1	89,2		
234.6/-	89,5	20,65	88,8	54,50	99,1	33,00	111,9	-/9,375	26,3	16,87 ^b	90,0	47	76,6	74,25	87,9	98,1	90,5		
230.13/6	88,1	21,55	92,7	54,25	98,6	32,25	109,3	-/9	25,3	16,62 ^b	88,7	48,25	78,6	78,25	92,6	98,1	91,2		
218.8/6	83,4	21,35	91,8	55,50	100,9	31,75	107,6	-/9,25	26,0	15,75	84,0	49	79,8	73,25	86,7	98,7	89,8		
211.19/-	80,9	21,75	93,5	53,00	96,4	31,25	105,9	-/9,25	26,0	15,50	82,7	49,875	81,3	71,25	84,3	95,5	88,2		
211.18/-	80,9	19,30	83,0	51,75	94,1	30,00	101,7	-/9,25	26,0	16,00	85,3	51,875	84,5	67,75	80,1	92,9	86,6		
214.7/6	81,9	18,55	79,8	47,00	85,5	29,00	98,3	-/8,5	23,9	15,87 ^b	84,7	52,75	86,0	70,25	83,1	93,5	85,4		
221.19/-	84,8	19,45	83,7	46,25	84,1	27,25	92,4	-/8,8	24,7	14,62 ^b	78,0	53	86,4	73	86,4	94,2	85,1		
232.10/6	88,8	19,90	85,6	47,25	85,9	27,50	93,2	-/8,625	24,2	14,00	74,7	53	86,4	75,75	89,6	95,5	85,1		
228.8/-	87,2	20,45	88,0	46,25	84,1	28,00	94,9	-/8,5	23,9	13,92 ^b	74,3	51,75	84,3	76,5	90,5	95,5	84,8		
222.7/6	84,9	20,20	86,9	46,75	85,0	28,75	97,3	-/9,875	27,9	13,77 ^b	73,5	53,125	86,6	77,25	91,4	94,2	84,6		
222.11/-	85,0	20,10	86,5	44,25	80,5	27,75	94,1	1/-	33,7	13,37 ^b	71,3	54	88,0	74,25	87,9	94,2	85,4		
221.0/6	84,4	21,25	91,4	44,00	80,0	27,50	93,2	1/0,125	34,0	13,50	72,0	54	88,0	72,75	86,1	94,8	85,8		
207.5/6	79,2	20,45	88,0	43,25	78,6	27,25	92,4	-/10,5	29,5	13,37 ^b	71,3	54	88,0	74,25	87,9	92,9	83,9		
197.5/6	75,3	19,40	83,4	41,50	75,5	26,25	89,0	-/10,875	30,5	12,25	65,3	54	88,0	73,50	87,0	91,6	81,7		
200.5/-	76,5	18,75	80,6	40,00	72,7	25,75	87,3	-/10,625	29,8	12,00	64,0	54	88,0	69,50	82,2	91,0	81,9		
209.5/6	79,9	18,65	80,2	38,75	70,5	24,75	83,9	-/11	30,9	13,42 ^b	71,6	54	88,0	68,50	81,1	91,0	83,7		
210.11/-	80,4	18,60	80,0	37,00	67,3	24,00	81,4	-/10,5	29,5	13,00	69,3	53,50	87,2	64	75,6	91,6	83,6		
205.5/6	78,4	18,90	81,3	34,25	62,3	23,75	80,5	-/10,125	28,4	13,47 ^b	71,9	51,75	84,3	64	75,6	91,0	82,0		
188.9/6	72,0	18,45	79,4	32,50	59,1	22,50	76,3	-/9,625	27,0	13,30	70,9	48,50	79,0	66	78,1	90,3	80,5		
182.-/6	69,5	17,50	75,3	34,25	62,3	23,00	78,0	-/8,125	22,8	12,50	66,7	41,75	68,0	66,50	78,7	88,4	78,8		
178.18/6	68,3	17,25	74,2	31,25	56,8	21,25	72,0	-/8	22,5	12,07 ^b	64,4	36,75	59,9	60,75	71,8	87,1	78,8		
174.13/-	66,7	17,15	73,8	29,50	53,6	19,25	65,3	-/7,375	20,7	11,67 ^b	62,3	35	57,0	60,50	71,6	84,5	76,9		
174.4/-	66,5	15,45	66,4	28,50	51,8	17,75	60,2	-/8	22,5	11,40	60,8	35	57,0	58,25	68,9	81,3	75,2		
165.18/-	63,4	15,20	65,4	26,25	47,7	16,50	55,9	-/7,625	21,4	10,70	57,1	35	57,0	62,25	73,7	78,7	74,2		
161.17/6	61,8	16,45	70,8	27,25	49,5	17,25	58,5	-/7,375	20,7	10,55	56,3	35	57,0	59,50	70,4	78,7	72,8		
145.-/6	55,4	16,50	71,0	28,75	52,3	18,00	61,0	-/6,875	19,3	9,80	52,3	34,75	56,6	58	68,6	76,1	72,0		
136.4/6	52,0	14,50	62,4	27,75	50,5	17,50	59,3	-/6,125	17,2	9,77 ^b	52,1	33	53,8	58	68,6	76,1	70,4		
135.2/6	51,6	—	—	27,00 ⁷⁾	49,1 ⁷⁾	17,00 ⁷⁾	57,3 ⁷⁾	-/6,1875	17,4	9,75	52,0	32	52,1	56,75	67,2	76,1	70,4		
132.15/-	50,7	13,10 ⁸⁾	56,3 ⁸⁾	26,75 ⁸⁾	48,5 ⁸⁾	16,62 ⁸⁾	56,4 ⁸⁾	-/5,75	16,1	9,50	50,7	32	52,1	56,25 ⁹⁾	66,6 ⁹⁾	—	—		
135.12/6	51,8	13,40 ⁸⁾	57,6 ⁸⁾	26,75 ⁹⁾	48,5 ⁹⁾	16,50 ⁹⁾	55,9 ⁹⁾	-/5,3125	14,9	9,25									

	1930	1929	1928.
	Ton	Ton	Ton
Duitschland 1/6	941.000	824.000	644.000
Tsjecho-Slowakije 1/7	284.000	247.000	292.000
Frankrijk 1/6	449.000	349.000	304.000
Nederland 1/6	203.000	205.000	103.000
België 1/6	131.000	146.000	124.000
Polen 1/7	254.000	183.000	121.000
Engeland 1/7 Geimp. Suiker ..	170.000	144.000	304.000
„ 1/7 Binnenl. „	17.000	17.000	16.000
	2.449.000	2.115.000	1.908.000
Allé Atl. havens V.S. 28/6 ..	666.000	912.000	683.000
Cubaansche „ 28/6	1.632.000	1.299.000	1.159.000
Cuba binnenland geraamd 28/6	1.714.000	1.100.000	950.000
Totaal	6.461.000	5.426.000	4.700.000

KOFFIE.

In den aanvang van deze berichtweek verkeerde de markt in iets wazere stemming. Aanleiding daartoe was de stijgende Braziliaansche wisselkoers op Londen. De kost- en vracht-aanbiedingen uit Brazilië kwamen iets hooger af en de noteringen aan de termijnmarkten ondergingen een kleine verbetering. Later zakte de wisselkoers echter wederom in en kwam zelfs nog lager te staan dan waarop de week geopend was. De verbetering ging daardoor geheel verloren en de prijzen, zoowel voor de kost- en vracht-aanbiedingen als voor de termijnen zijn wederom geheel gelijk aan die van de vorige week.

Van Brazilië werden berichten ontvangen omtrent lage temperaturen en in een enkel district zelfs omtrent vorst, doch deze vermochten geen betere stemming voor het artikel teweeg te brengen.

In Nederlandsch-Indië zijn de vraagprijzen voor de Robusta-soorten iets aangetrokken en ongeveer 1 ct. hooger.

De stemming voor loco bleef lusteloos en de officieele noteringen zijn onveranderd 38 ct. per 1/2 K.G. voor Superior Santos en 32 ct. voor Robusta.

Aan de Rotterdamse termijnmarkt waren de noteringen Dinsdag 22 Juli des voormiddags als volgt: Juli 24%, September 23%, December 20%, Maart 1931 — 19%, Mei 1931 — 19% ct.

De prijzen van gewoon goed beschreven Superior Santos op prompte verscheping zijn thans ongeveer 55/- à 56/- per cwt. en van dito Prime ongeveer 57/6 à 58/6, terwijl zij van Rio type New-York 7 met beschrijving, prompte verscheping, bedragen 35/3 à 36/-.

Van Robusta op aflading van Nederlandsch-Indië zijn de prijzen in de eerste hand op het oogenblik:

Palembang Robusta, Augustus-verscheping, 17 ct.; Benkoelen Robusta, Augustus-verscheping, 17 ct.; Mandheling Robusta, Augustus-verscheping, 18 1/2 ct.; W.I.B. f.a.q. Robusta, Augustus-verscheping, 26 ct., alles per 1/2 K.G., cif, uitgeleverd gewicht, netto contant.

De slot-noteringen te New-York van het aldaar geldende gemengd contract (basis Rio No. 7) waren:

	Sept.	Dec.	Maart	Mei
21 Juli	\$ 6,96	\$ 6,53	\$ 6,28	\$ 6,16
14 „	„ 6,87	„ 6,55	„ 6,40	„ 6,34
7 „	„ 6,21	„ 5,94	„ 5,83	„ 5,76
30 Juni	„ 7,06	„ 6,88	„ 6,73	„ 6,59

Rotterdam, 22 Juli 1930.

(Mededeeling van de Vereniging voor den Goederenhandel te Rotterdam.)

Noteeringen en voorraden in Brazilië.

Data	te Rio		te Santos		Wisselkoers te Rio op Londen
	Voorraad (In Balen)	Prijs No. 7 ¹⁾	Voorraad (In Balen)	Prijs No. 4 ¹⁾	
21 Juli 1930	338.000	13.425	1.116.000	21.000	533 ²⁾ / ₅₁₂ P.
14 „ 1930	343.000	13.275	1.112.000	21.000	535 ²⁾ / ₅₁₂ „
7 „ 1930	340.000	12.800	1.070.000	21.000	524 ²⁾ / ₅₁₂ „
21 Juli 1929	284.000	25.750	1.169.000	33.500	549 ²⁾ / ₅₁₂ „

¹⁾ In Reis.

Ontvangsten uit het binnenland van Brazilië in Balen.

Data	te Rio		te Santos	
	Afgelopen week	Sedert 1 Juli	Afgelopen week	Sedert 1 Juli
19 Juli 1931 ..	36.000	114.000	203.000	593.000
19 Juli 1929 ..	46.000	154.000	188.000	377.000

THEE.

In de afgelopen week had de theemarkt nog het onopgewekt voorkomen van de vorige week.

De veiling, die op 17 dezer te Amsterdam plaats had, gaf dan ook een onregelmatig prijs-verloop te zien, doch over het algemeen liepen de prijzen eenige centen lager dan in de vorige veiling.

De middenprijs bedroeg volgens P. v. d. T. 56 1/2 cts., hetgeen 1/2 ct. lager is dan de vorige veiling-middenprijs.

De ruim 12.000 kisten werden echter verkocht op ca. 1300 kn. na.

De thee-uitvoer van Sumatra vertoonde ditmaal een vrij belangrijke daling, volgens telegrafisch bericht aan de Vereniging voor de Thee-cultuur in Nederlandsch-Indië. Gedurende Juni bedroeg de uitvoer nl. 768.000 KG. tegenover 1.086.000 KG. in 1929.

De aanvoer van thee in Groot-Brittannië bedroeg over Juni 30.171.000 lbs. tegenover 33.075.000 lbs. in 1929. Daarentegen was de uitvoer grooter en bedroeg 6.608.000 lbs. tegenover 5.549.000 lbs. verleden jaar.

Amsterdam, 21 Juli 1930.

VRACHTENMARKT.

Graan van Noord-Amerika. In deze afdeling heerschte tegen het einde der afgelopen week een betere stemming in het bijzonder van de Gulf en de vrachten waren zeer vast.

Van Montreal werd naar bepaalde havens der Middellandsche Zee per Augustus en September \$ 0.10 1/2 resp. \$ 0.11 1/2 betaald. Naar U.K. kwam een afsluiting tot stand op basis van 1/9 naar één, 1/10 1/2 naar twee havens, optie Antwerpen of Rotterdam tegen \$ 0.08, Bordeaux/Hamburg Range \$ 0.09, Lissabon of Leixoes \$ 0.10, Middellandsche Zee \$ 0.10 1/2, voor Juli/Augustus laden.

Van de Gulf naar Antwerpen/Rotterdam/Amsterdam heeft een groote boot per Augustus \$ 0.10 1/2 naar één en \$ 0.11 naar twee havens kunnen bedingen en een soortgelijk schip naar U.K. 2/6 naar één, resp. 2/9 naar twee havens. Op deze basis kunnen verdere booten opgenomen worden, maar de reeders zijn tamelijk terughoudend en het ziet er naar uit dat de vrachten zullen oplopen.

La Plata. Deze markt was zeer levendig, ofschoon de vraag hoofdzakelijk tot vroege handige tonnage beperkt bleef. Dat het aantal afsluitingen betrekkelijk gering was, is het gevolg van de uitgesproken schaarschte in dit soort schepen. Voor handige booten, welke cancelling 10 Augustus kunnen geven, is thans 16/- verkrijgbaar, misschien zelfs iets meer. De afsluitingen der vorige week, welke echter nauwelijks een juist idee van den huidige toestand der vrachten geven, waren o.m. de volgende: 5800 ton Diamante/Antwerpen, Rotterdam of Amsterdam 13/-, spot-prompt, 6500 ton Rosario/Marseille, Genua, Napels 15/- één, 15/9 twee havens, Juli/Augustus, 7000 ton Conception/Antwerpen, Rotterdam of Amsterdam 15/6, prompt.

Middellandsche Zee. Van eenige verbetering is nog geen sprake. Er was iets meer activiteit gedurende de laatste dagen en er vonden meer afsluitingen plaats, maar dit is slechts toe te schrijven aan het feit, dat de reeders, door dat hun booten prompter werden, toeschietlijker waren. Ertsladings werden o.m. als volgt gesloten: Melilla/Rotterdam 4/3; IJmuiden 4/6; Huelva/Rotterdam 4/7 1/2; Rouaan 7/-; Gent 5/-; Antwerpen of Gent 7/3; Bremen 5/9; Londen 7/-; Port Talbot 9/6 en Immingham 6/9, en phosphaat-ladingen: Sfax/Antwerpen 5/3; Nantes 5/3.

Noord-Spanje. Ook in deze afdeling was het iets levendiger en werd 4/3 van Bilbao naar Rotterdam en 4/6 van Bilbao naar Antwerpen, alsmede 4/6 van Onton of Salta Caballo naar IJmuiden betaald, maar momenteel is er nog slechts één order aan de markt, nl. Bilbao/IJmuiden tegen 4/3 voor een handige Augustus boot.

Kolen van U.K. De export was de vorige week slechts van beperkten omvang, terwijl het aanbod van scheepsruimte de vraag wederom overtrof. De vrachten zijn daardoor opnieuw teruggelopen. Van Wales werd o.m. afgesloten: naar Rouaan tegen 3/3, Bordeaux 3/9, Lissabon 6/6, Marseille 7/3, Genua 6/-, Venetië 7/6, Alexandrië 7/-, Las Palmas en Tenerife 8/-, Rio 12/-, Buenos Aires 14/6 en naar de Vereenigde Staten tegen 7/- van de Oostkust: Malmö 4/6, Fredericia 4/3, Königsberg 4/6, Rouaan 3/1 1/2, Bordeaux 4/9, Oran 7/6, Marseille 7/3, West-Italië 6/3, Alexandrië 7/7 1/2, Buenos Aires 14/9.

DE Pandbrieven der N.V. Insulaire Hypotheekbank te Zierikzee behorende tot de beleggingsfondsen der Rijkspostspaarbank, der Rijksverzekeringsbank en van het Kroon domein

Verkrijgbaar 4 1/2 pCts. Pandbrieven à 99 1/2 pCt.
Pandbrieven . . . . . pl.m. f 20.000.000.—